

2016

SOCIALE MEDIER

FORLØB

7.-9. KLASSE

SEX
SAMFUND

INDHOLD

1.	INTRODUKTION	3
	Fælles mål for forløbet "Sociale medier".	4
2.	ØVELSER	5
	Online! Sig frem og byt.	6
	Sociale medier - hvor socialt? Film.	9
	Digital mobning. Cases.	14
	En online-verden af muligheder. Gruppearbejde.	21
	Den (u)perfekte krop på nettet. Film.	31
	Netværk. Icebreaker.	33
	Grænser og overgreb på nettet. Cases.	34
	Tjek på privatlivsindstillingerne. Film.	40
	Dilemmaer på nettet. De fire hjørner.	41
	Porno på nettet - fordele og ulemper. Film.	44
	Netdating. Prioriteringsøvelse.	49
	Værd at vide om sociale medier. Evaluering.	54

Uge Sex 2016 © Sex & Samfund, 2016

ISBN nr. 978-87-93406-02-5

Kopiering og print af dette materiale eller dele deraf er kun tilladt efter reglerne i gældende lov om ophavsret eller inden for rammerne af en aftale med Copydan.

Indhold: Lone Smidt

Ansvars- og ophavsretshavende redaktør: Marianne Lomholt

Fotos og illustrationer: Pernille Skanderup, Lars Nybøll, Dave Gandy, Emma Holten og B-N1C3

Layout: Westring KBH og Studio Rabies

1. INTRODUKTION

Dette læringsforløb handler om børn og unge og deres rettigheder og trivsel på nettet og sociale medier. Formålet med forløbet er at fremme elevernes trivsel online samt udvikle og styrke elevernes kompetencer, så de bliver i stand til at forholde sig reflekteret, kritisk og handlingsorienteret til det de møder, oplever og gør på nettet og de sociale medier.

Forløbet sætter fokus på, hvordan børn og unges online hverdagsliv påvirker forholdet mellem, hvad der er privat, og hvad der er offentligt, for eksempel når det gælder deling af billeder, grænser, selvfremsstilling og skabelse af relationer på de sociale platforme.

Øvelserne i forløbet lægger op til, at eleverne undersøger problemer og dilemmaer online, reflekterer over konkrete online-tematikker i relation til grænser, køn, krop, seksualitet og trivsel samt diskuterer handlemuligheder i forhold til relevante dilemmaer og problemstillinger, de kan møde online.

Forløbet er udviklet som en del af Uge Sex 2016, der sætter fokus på sociale medier.

OM SEX & SAMFUND

Sex & Samfund arbejder nationalt og internationalt med seksuel sundhed, trivsel, rettigheder, køn, krop og relationer for at styrke den enkeltes mulighed for at træffe frie og informerede valg og bekæmpe diskrimination.

➔ **Læs mere om Sex & Samfund på www.sexogsamfund.dk**

FÆLLES MÅL FOR FORLØBET "SOCIALE MEDIER"

Temaforløbet om sociale medier tager udgangspunkt i følgende kompetence-, færdigheds- og vidensmål for sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab i 7.-9. klasse:

KOMPETENCE-OMRÅDER	KOMPETENCE-MÅL	FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER	FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL
Sundhed og trivsel	Eleven kan fremme egen og andres sundhed og trivsel med udgangspunkt i demokrati og rettigheder.	Livsstil og levevilkår	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan vurdere sundhedsfaktorer i relation til eget liv. • Eleven har viden om sundhedsfaktorer, som er særligt relevante for unge.
		Personlige grænser	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan diskutere, hvordan overgreb på børn og unge kan forebygges. • Eleven har viden om vold og overgreb af fysisk, psykisk og seksuel karakter.
		Relationer	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan vurdere følelsesmæssige dilemmaer i relationer. • Eleven har viden om følelser og relationers betydning for sundhed, trivsel og seksualitet.
Køn, krop og seksualitet	Eleven kan vurdere normer og rettigheder for krop, køn og seksualitet i et samfundsmæssigt perspektiv.	Normer og idealer	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan analysere køn, krop og seksualitet i samtidigt, historisk og globalt perspektiv. • Eleven har viden om kulturelle og sociale normer og idealer for køn, krop og seksualitet.
		Seksuelle rettigheder	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan diskutere seksuelle rettigheder i Danmark og globalt. • Eleven har viden om rettigheder relateret til krop, køn, seksualitet og familie.

FAG OG TVÆRFAG

Forløbet kan benyttes som et selvstændigt læringsforløb om sociale medier med afsæt i Fælles Mål for Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab. Forløbet kan endvidere indgå i et tværfagligt forløb på tværs af sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, det tværgående emne "it og medier" samt dansk og samfundsfag. I relation til dansk kan der arbejdes med læringsmål, som knytter sig til færdigheds- og vidensområdet "It og kommunikation". I relation til samfundsfag kan der inddrages læringsmål med afsæt i færdigheds- og vidensområderne: "medier og politik", "det politiske system", "retsstat og rettigheder" samt "socialisering".

2. ØVELSER

ONLINE!

Sig frem og byt

MÅLGRUPPE

➔ 7.-9. klasse.

LÆRINGSMÅL

- ➔ Eleverne kan diskutere fordele og ulemper vedrørende kommunikation på nettet
- ➔ Eleverne kan samtale om, hvordan sociale medier påvirker unges sociale liv
- ➔ (Eleverne kan opstille læringsmål for klassens læringsforløb om sociale medier og det at være online)

FAG/EMNER

➔ Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, dansk, it og medier

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER

➔ Personlige grænser, relationer, livsstil og levevilkår, seksuelle rettigheder

TID OG MATERIALER

Tid

1 lektion

Materialer

Arbejdsark til øvelsen

BESKRIVELSE

Forklar eleverne at øvelsen handler om at forholde sig til en række spørgsmål omkring kommunikation på nettet og unges brug af sociale medier.

Uddel et kort til hver elev fra arbejdsarket med spørgsmålskort. Eleverne skal gå rundt mellem hinanden og finde en makker. På skift stiller eleverne det spørgsmål, der er på deres eget kort til deres makker. Makkeren skal svare kort og præcist på spørgsmålet, og man skal ikke kommentere på hinandens svar. Herefter bytter man kort med sin makker og går videre rundt i klassen og finder en ny makker. Det gælder om at nå rundt til så mange forskellige klassekammerater og besvare så mange spørgsmål som muligt. Man kan godt besvare det samme spørgsmål flere gange til forskellige klassekammerater.

Når eleverne har nået at svare på mange forskellige spørgsmål og talt med flere forskellige klassekammerater, afsluttes den del af øvelsen, der handler om at stille hinanden spørgsmål.

Afslut øvelsen med en fælles dialog om de tanker og overvejelser eleverne har delt med hinanden. Udvalgte

spørgsmål fra kortene kan danne afsæt for dialogen.

Der kan desuden tages afsæt i følgende spørgsmål:

- Hvilke spørgsmål synes I var interessante/svære/nemme/relevante/ikke relevante og hvorfor?
- Kan I nævne eksempler på, svar I fik, som I ikke selv havde tænkt på?
- Hvilke fordele tænker I, der generelt er ved kommunikation på nettet?
- Hvilke ulemper kan I pege på, der er ved kommunikation på nettet?
- Hvad kan man som ung gøre for at håndtere de ulemper, der er ved kommunikation på nettet?
- Hvilke forskelle er der mellem at kommunikere online og kommunikere i virkeligheden?
- Hvilke ligheder er der mellem at kommunikere online og kommunikere i virkeligheden?
- Hvordan tror I, man som ung bliver påvirket af, hvordan andre unge kommunikerer på nettet?

• Hvilke eksempler, på at de sociale medier udfordrer ens ret til privatliv, kan I nævne?

• Hvilke eksempler, på at sociale medier påvirker unges liv negativt, kan I nævne?

• Hvilke eksempler, på at sociale medier påvirker unges liv positivt, kan I nævne?

TIPS TIL UNDERVISEREN

Øvelsen kan anvendes til at inddrage eleverne i at formulere forslag til mål og indhold for læringsforløbet omkring nettet og sociale medier. Med afsæt i de overvejelser eleverne har gjort sig gennem øvelsen, kan eleverne formulere konkrete mål for, hvad de gerne vil undersøge og tilegne sig mere viden om i forbindelse med forløbet. Elevernes mål og forslag til indhold bruges til fælles planlægning af det videre forløb og indgår i en afsluttende evaluering.

ARBEJDSARK

Online!

Hvilke fordele er der, ved at man kan "like" andres opslag på sociale medier?

Hvilke ulemper er der, ved at man kan "like" andres opslag på sociale medier?

Hvilke fordele kan der være ved at lægge billeder af sig selv på nettet?

Hvilke ulemper kan der være ved at lægge billeder af sig selv på nettet?

Hvilke fordele er der ved at tale med sine forældre om, hvad man laver på de sociale medier?

Hvilke ulemper er der ved at tale med sine forældre om, hvad man laver på de sociale medier?

Mange unge oplever, at de er afhængige af deres mobiltelefon. Hvorfor tror du, det er sådan?

Mange unge taler ikke med deres forældre om, hvad de laver, når de er på nettet. Hvorfor tror du, det er sådan?

Mange forældre vil gerne tale med deres børn om, hvad de laver på de sociale medier, men de gør det ikke. Hvorfor tror du, det er sådan?

Hvilke fordele er der ved at være aktiv på sociale medier?

Hvilke ulemper er der ved at være aktiv på sociale medier?

Hvilke fordele er der ved at finde nye venner via sociale medier som spil, Instagram og Facebook?

Hvilke ulemper er der ved at finde nye venner via sociale medier som spil, Instagram og Facebook?

Hvilke fordele er der ved at slukke sin mobil, når man er sammen med sine venner?

Hvilke ulemper er der ved at slukke sin mobil, når man er sammen med sine venner?

Fortsættes næste side

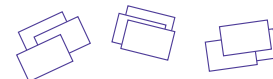

ARBEJDSARK

Online!

Fortsat fra forrige side

Hvilke fordele er der ved at slukke sin mobil, når man er sammen med sin familie?

Hvilke ulemper er der ved at slukke sin mobil, når man er sammen med sin familie?

Hvilke sociale medier vil du anbefale til unge og hvorfor?

Hvilke sociale medier vil du ikke anbefale til unge og hvorfor?

Hvis du blev chef for Facebook, hvad ville du så gøre for at forebygge mobning på Facebook?

Hvis du blev chef for Instagram, hvad ville du så gøre for at forebygge mobning på Instagram?

Hvilke forskelle er der mellem at kommunikere på de sociale medier og at kommunikere ansigt til ansigt?

Hvilke ligheder er der mellem at kommunikere på de sociale medier og at kommunikere ansigt til ansigt?

Hvilke fordele kan der være ved at sende private og intime billeder af sig selv til en god ven eller en kæreste?

Hvilke ulemper kan der være ved at sende private og intime billeder af sig selv til en god ven eller en kæreste?

Hvilke fordele er der ved ikke at være til stede på sociale medier?

Hvilke ulemper er der ved ikke at være til stede på sociale medier?

SOCIALE MEDIER - HVOR SOCIALT?

Film

MÅLGRUPPE

➔ 7.-9. klasse.

LÆRINGSMÅL

- ➔ Eleverne kan vurdere synspunkter om unges brug af de sociale medier.
- ➔ Eleverne kan samtale om, hvordan kommunikation på de sociale medier påvirker ens eget liv og de fællesskaber, man er en del af.

FAG/EMNER

➔ Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, dansk, it og medier, samfundsfag

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER

➔ Rettigheder, personlige grænser, livsstil og levevilkår, seksuelle rettigheder

TID OG MATERIALER

Tid

1-2 lektioner

Materialer

Filmen Sociale medier – hvor socialt? på www.sexfordig.dk
Arbejdsark til øvelsen

BESKRIVELSE

Tal i klassen om at I skal arbejde med trivsel og fællesskab på sociale medier. Øvelsen tager udgangspunkt i en film, hvor unge taler om sociale medier samt en artikel, hvor en forsker fortæller om sine undersøgelser af unges brug af de sociale medier.

Del eleverne i grupper på 3-4 elever. Vis filmen "Sociale medier – hvor socialt?" og instruer eleverne i, at de i gruppen skal tale om, hvad de unge i filmen siger om:

- Trivsel på nettet og de sociale medier.
- Fællesskab på nettet og de sociale medier.
- Udfordringer på nettet og de sociale medier.
- Muligheder på nettet og de sociale medier.

Afsæt en tidsramme på cirka 15 minutter til gruppearbejdet om filmen.

Uddel arbejdsarket med artiklen "Sociale medier – hvor socialt?". I grupperne skal eleverne perspektivere synspunkter fra gruppearbejdet omkring filmen til de pointer om

unges sociale medier, der kommer til udtryk i artiklen. Der tages afsæt i de arbejdsspørgsmål, der er på arbejdsarket med artiklen.

Gruppearbejdet følges op med en samtale i klassen.

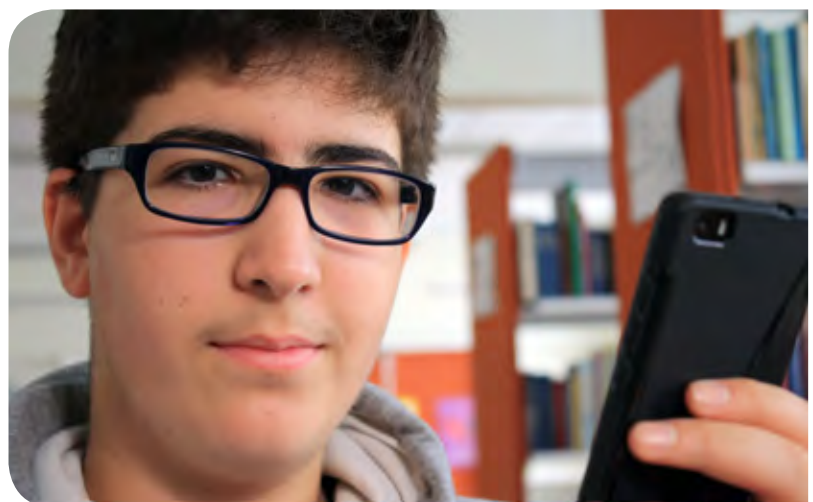
I kan for eksempel tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvilke sociale medier bliver der talt om i filmen og i artiklen med forsker Malene Charlotte Larsen?

TIPS TIL UNDERVISEREN

På www.sexfordig.dk under "film" og "Sociale medier" findes en film med Malene Charlotte Larsen, som er udviklet i forbindelse med Uge Sex-kampagnen 2016. Filmen kan eventuelt erstatte artiklen i denne øvelse eller bruges som et supplement.

Fortsættes næste side

- Hvilke forskelle er der mellem de unges udsagn i filmen og Malene Charlotte Larsens synspunkter om unges brug af de sociale medier?
- Hvilke ligheder er der mellem de unges udsagn i filmen og Malene Charlotte Larsens synspunkter om unges brug af de sociale medier?
- Hvilke pointer fra filmen og artiklen synes I er de vigtigste? Hvorfor?
- Malene Charlotte Larsen taler om, at unge bruger "følelseskommunikation" på de sociale medier. Hvad mener hun med det? Hvad tænker I om det?
- Malene Charlotte Larsen giver et råd om, at "man ikke skal føle sig utilstrækkelig, selvom det ser ud til, at alle andre lever perfekte liv. Det, en ven deler på de sociale medier, er kun et redigeret indblik i personens liv". Hvad mener hun med det? Hvad tænker I om det?
- Hvilke af de problematikker, der nævnes i filmen eller i artiklen i forhold til unges brug af de sociale medier, kan I genkende fra den måde, I oplever, at unge bruger de sociale medier på?
- Hvilke eksempler er der i filmen og artiklen på, hvad man kan gøre, hvis man har gjort noget på nettet, man fortryder?
- Hvilke andre handlemuligheder tænker I man har, hvis man har gjort noget på nettet, man fortryder, eller hvis man oplever, at andre bliver krænket på nettet?
- Hvad fortæller filmen om, hvor sociale de sociale medier er?
- Hvad fortæller artiklen om, hvor sociale de sociale medier er?
- Hvor sociale er de sociale medier efter jeres mening?
- Hvad fortæller artiklen og de unge i filmen om, hvordan unge påvirkes af de sociale medier?
- Hvordan vurderer I, at de sociale medier påvirker unges liv og måder at være sammen på?

SOCIALE MEDIER - HVOR SOCIALT?

Sociale medier skaber nærhed og fællesskab hos de unge og en fornemmelse af at være til stede i hinandens liv. Det styrker unges venskaber generelt, men det kan være ekstra pinefuldt, hvis man er uden for fællesskabet. Det viser Malene Charlottes undersøgelse af de unges online mediebrug.

FACEBOOK, INSTAGRAM OG SNAPCHAT ER UNGES FORETRUKNE MEDIER

De sociale medier giver en følelse af løbende kontakt, og af at man er til stede i hinandens liv. Det kan de unge godt lide, og derfor bruger de mange forskellige sociale medier. Et af de vigtigste er Facebook. Facebook bruges af mange både til at fastholde og bekræfte venskaber og til at koordinere skole- og fritidsliv. Det kan typisk foregå ved, at man opretter en privat Facebook-gruppe, hvor man skriver om lektier, fester mv. Man kan også holde

OM MALENE CHARLOTTE LARSEN

Malene er forsker ved Aalborg Universitet. Hun har undersøgt brugen af sociale medier blandt de 12-18-årige. De seneste 10 år har

Malene beskæftiget sig med unges online medievaner.

sig orienteret om de venner, man måske ikke lige ser i det daglige. Eksempelvis ved at like, tage og kommentere hinandens opslag og billeder - og ved at chatte.

Et andet udbredt medie er Instagram. Her viser man nøje udvalgte billeder af sig selv, eller hvad man laver, man får anerkendelse og likes. Instagram er med til at tegne den person, man gerne vil vise andre - det er "ansigtet udadtil".

Snapchat derimod er "den grimme bagside", hvor man kommunikerer med ens nærmeste. Her deler man grimme billeder af sig selv og "ligegyldigheder" fra hverdagen.

Beskeden og billedet forsvinder efter 1-10 sekunder. Det betyder, at man ikke behøver spekulere på likes og kommentarer fra folk, man ikke kender.

ANDERKENDELSE OG BEKRÆFTELSE

"Hvis jeg ikke har fået nogen likes inden for en time, så sletter jeg mit opslag". Sådan siger en af de unge, som Malene har talt med. For nogle unge er likes meget vigtige. For

andre betyder det ikke så meget. Men fordi alle kan se, når man får likes, så oplever mange det som en anerkendelse og som en bekræftelse på, at man er blevet set af sine venner. På samme måde kan det føles som en kæmpe afvisning, hvis der ikke kommer nogen likes.

Unge bruger i høj grad "følelseskommunikation" på de sociale medier. Det kan eksempelvis være at skrive "Jeg elsker dig, min bedste veninde" eller "Du er så smuk, skat" på Facebook. Det er ting, man ikke ville sige til hinanden i virkeligheden, men på de sociale medier er det med til at styrke venskabet, fordi man viser sin relation offentligt. At snapchatte med hinanden er også med til at forstærke venskabet. Det, at man tør vise grimme billeder af sig selv og fjollede billeder fra værelset, er en tillidsserklæring.

UDEN FOR FÆLLESSKABET OG USKREVNE REGLER

De sociale medier har også en bagside. Hvis man ikke er en del af fællesskabet på sociale medier, er det meget tydeligt, at man er

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK

Sociale medier - hvor socialt?

Fortsat fra forrige side

udenfor. Man er måske med i en klassegruppe, hvor man kan se billeder af, hvad de andre har lavet sammen, og man kan se invitationer og arrangementer, som man ikke selv er en del af. Tidligere havde man nok en fornemmelse af at være uden for, men i dag er det synligt for alle, når man kigger på venne-sammensætningen på Facebook. Den synlighed kan gøre meget ondt.

Der er også nogle uskrevne regler for, hvordan man skal opføre sig

på de sociale medier. Hvis man ikke lever op til mediets takt og tone, kan man blive stemplet af sine venner. På Facebook er der eksempelvis en uskreven regel om, at man ikke må være "like hunter". Man må heller ikke være "vennejæger" – man skal helst kende dem, man sender en venneanmodning til. På sin vis er der status i at have mange venner, men man skal kende hinanden – ellers virker det tomt.

BEGREBER

Like-hunter – en der jagter likes. Fx ved at bede sine venner om likes eller ved at like sine egne ting

Vennejæger – en der sender venneanmodninger til alle uden af at kende dem IRL

Tagging – når man refererer til en andens profil fx i en post eller et billede

Posts – de opslag man laver på Facebook

Hate – når man får negative kommentarer på en post

#regram – når man reposter en anden persons billede på Instagram

#nofilter – når der ikke er et fotofilter på det billede, man poster på Instagram

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK

Sociale medier - hvor socialt?

Fortsat fra forrige side

MALENE CHARLOTTE LARSENS GODE RÅD TIL BRUGEN AF DE SOCIALE MEDIER

- Hvis man er uden for klassefællesskabet, er der god mulighed for at få andre venner via de sociale medier. Man ikke er begrænset til sin egen klasse, men kan finde venner i hele landet, som man deler interesser med.
- Man skal ikke føle sig utilstrækkelig, selv om det ser ud til, at alle andre lever perfekte liv. Det, en ven deler på de sociale medier, er kun et redigeret indblik i personens liv.
- Overvej hvor de ting, du deler, kan ende henne. Et billede af en bar mave kan være sjovt i en privat kontekst, men hvis hele skolen pludselig har set det, er det måske ikke så sjovt længere.

Opgave

Se filmen "Sociale medier - hvor socialt" på www.sexfordig.dk og læs artiklen "Sociale medier - hvor socialt".

Tal herefter om følgende spørgsmål:

- Hvilke fordele ved at bruge de sociale medier nævner de unge i filmen?
- Hvilke ulemper ved at bruge de sociale medier nævner de unge i filmen?
- Hvilke forskelle er der mellem det, de unge siger i filmen, og det Malene Charlotte Larsen siger om unges brug af de sociale medier?
- Hvilke ligheder er der mellem det, de unge siger i filmen, og det Malene Charlotte Larsen siger om unges brug af de sociale medier?
- De unge i filmen giver nogle forslag til, hvad der kan gøres for at ruste børn og unge til at håndtere udfordringer på de sociale medier. Hvilke forslag giver de? Hvad tænker I der kan gøres? Hvad kan man selv gøre som ung, hvis man oplever udfordringer på sociale medier?
- Malene Charlotte Larsen taler om, at unge bruger "følelseskommunikation" på de sociale medier. Hvad mener hun med det? Hvad tænker I om det?
- Malene Charlotte Larsen giver et råd om, at "man ikke skal føle sig utilstrækkelig, selvom det ser ud til, at alle andre lever perfekte liv. Det, en ven deler på de sociale medier, er kun et redigeret indblik i personens liv". Hvad mener hun med det? Hvad tænker I om det?
- Understreg de to pointer om unges brug af sociale medier fra artiklen, som I synes, er de vigtigste pointer.
- Vælg de to pointer fra filmen om unges brug af sociale medier, som I synes er filmens vigtigste pointer.

DIGITAL MOBNING

Cases

MÅLGRUPPE

➔ 7.-9. klasse.

LÆRINGSMÅL

- ➔ Eleverne kan diskutere begrænsninger og muligheder ved lovgivning, der vedrører digital mobning.
- ➔ Eleverne kan redegøre for initiativer, der kan forebygge digital mobning blandt unge.

FAG/EMNER

➔ Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, dansk, elevernes alsidige udvikling, samfundsfag.

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER

➔ Personlige grænser, relationer, seksuelle rettigheder, livsstil og levevilkår.

TID OG MATERIALER

Tid
1-2 lektioner.

Materialer
Arbejdsark 1 og 2 til øvelsen

BESKRIVELSE

Tal fælles i klassen om, hvad digital mobning er.

Del eleverne i grupper på 3-4 elever. I grupperne skal eleverne arbejde med artiklen "Hvordan forhindres digital mobning?" Grupperne skal læse artiklen i fællesskab og drøfte de arbejdsopgaver, der er på arbejdsarket.

Foretag en fælles opsamling på gruppernes arbejde med artiklen. Der kan tages afsæt i følgende spørgsmål:

- Hvad handler artiklen om?
- Hvilke begrænsninger vurderer I, der kan være ved et forbud mod digital mobning?
- Hvilke muligheder vurderer I, der kan være ved et forbud mod digital mobning?
- Hvilken betydning vurderer I, at lovgivningen i Danmark har i forhold til at forhindre digital mobning?
- Hvad tror I, at den øvrige indsats i forhold til at forhindre digital mobning betyder for omfanget af digital mobning?

- Hvilken betydning tror I, undervisningsindsatser om digital mobning kan have for omfanget af digital mobning?
- Hvilke initiativer, tror I, kan bidrage til at forebygge digital mobning blandt unge?
- Hvem, tænker I, kan spille den vigtigste rolle, når det handler om at forebygge digital mobning – eksempelvis politikere, politiet, skolen, forældre, de unge selv...?

Uddel herefter arbejdsarket med cases til hver gruppe. Fortæl eleverne at casene er formuleret på baggrund af autentiske spørgsmål stillet til rådgivere hos cyberhus.dk, sikkerchat.dk og sexlinien.dk. I grupperne skal eleverne:

- Vurdere hvilke muligheder en lov mod digital mobning kan have i denne situation

TIPS TIL UNDERVISEREN

I en danskfaglig sammenhæng og i den understøttende undervisning kan eleverne arbejde videre med at udvikle og afprøve konkrete initiativer til forebyggelse af digital mobning. Undersøg eventuelt hvordan forebyggelse og håndtering af digital mobning er repræsenteret i skolens sundheds- og trivselspolitik og udarbejd konkrete indsatser, der kan fremme elevernes digitale trivsel på skolen.

På www.dr.dk/ugesex under klipsamlingen "Udfordringer på nettet" ligger en række filmklip, der som opfølgning på øvelsen kan bruges til en konkretisering af, hvad mobning handler om og de konsekvenser mobning på nettet kan have. Se eksempelvis klippene "Facerape krænker privatlivet", "Tonen er grovere på nettet" og "Hadeprofil på Instagram". På sitet findes opgaver tilknyttet filmklippene.

Fortsættes næste side

- Vurdere hvilke begrænsninger en lov mod digital mobning kan have i denne situation
- Give eksempler på hvad personen i den aktuelle situation kan gøre. Eleverne kan eksempelvis søge information på sikkerchat.dk til at kvalificere og få inspiration til forslag til handlinger.

Afslut med en fælles dialog i klassen. Der kan tages afsæt i følgende spørgsmål:

- Hvilke råd har I givet i de enkelte cases?

- Hvilke nye overvejelser over hvordan man forhindrer digital mobning, gav arbejdet med casene anledning til?
- Hvilke betydning vurderer I, det har, at man som ung har kendskab til lovgivning, der vedrører digital mobning?
- Hvad, vurderer I, kan have den største effekt i forhold til at forebygge digital mobning; at man kender lovgivningen, at man kender til, hvad der er god stil på nettet, eller at man kender til de konsekvenser

digital mobning har for dem, det går ud over?

- Hvad kan man helt konkret gøre, hvis man selv, eller nogen man kender, udsættes for digital mobning?
- Hvem har ansvaret for at forhindre, at børn og unge udsættes for digital mobning? Hvad kan eksempelvis politikere, børneorganisationer, politiet, skolen, forældre, børn og unge gøre?

HVORDAN FORHINDRES DIGITAL MOBNING?

Internettet er en stor virtuel legeplads, hvor børn og unge kan mødes, udfolde sig, dele viden og diskutere aktuelle temaer. Men internettet og de sociale medier har også en bagside. I mange lande ses stigende udfordringer med digital mobning blandt børn og unge. For at sikre at børn og unge oplever det som trygt og rart at færdes på nettet og de sociale medier, iværksættes der rundt om i verden forskellige initiativer, der skal forhindre mobning på nettet. I New Zealand har man eksempelvis vedtaget en lov, der forbyder netmobning. Selvom om vi i Danmark også har udfordringer med mobning på nettet og de sociale medier, er der ikke en særlig lovgivning omkring mobning på nettet i Danmark. Spørgsmålet er da også, om en lov mod netmobning er det vigtigste initiativ, når det handler om at forhindre netmobning?

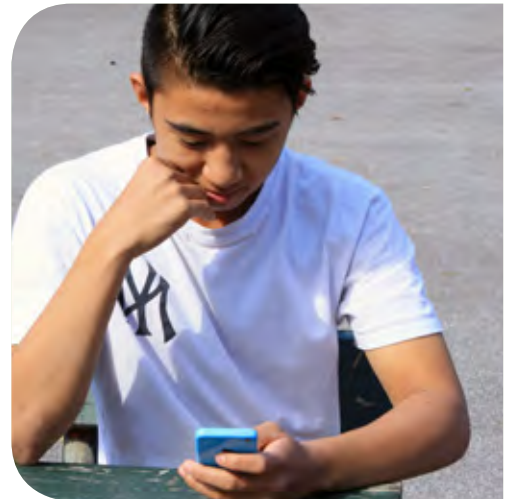
NEW ZEALAND INDFØRER LOV MOD MOBNING PÅ NETTET

I New Zealand har man i 2015 indført en lov, der forbyder mobning og chikane på nettet. Det betyder eksempelvis, at hvis man chikanerer andre, er truende eller anvender skadeligt eller nedladende sprog på nettet og de sociale medier, kan man blive straffet med bøder eller fængsel. Den new zealandske regering samarbejder med blandt andet Facebook, Twitter og Google om at fjerne hadefuldt indhold fra nettet. Ondskabsfulde kommentarer bliver slettet, hvis brugerne ikke imødekommer en henstilling om selv at slette dem. Tilhængere af loven vurderer, at en lov som denne sender et stærkt signal om, at man ikke vil tolerere internetmobning. Modstandere af loven hævder derimod, at loven kan hindre ytringsfriheden og retten til at sige, hvad man vil.

Andre igen er kritiske over for, hvordan loven føres ud i livet. De påpeger, at hvis loven ikke følges op med ressourcer hos politi og myndigheder, får loven ikke den ønskede effekt.

LOVGIVNING I DANMARK

I Danmark er der ingen specifik lov om digital mobning. Det betyder dog ikke, at man kan gøre, hvad man vil på nettet. Hvad man må skrive og gøre på nettet og de sociale medier hører under en række eksisterende love. Det gælder eksempelvis Straffeloven, Loven om ophavsret og Persondataloven. I Straffeloven er der en bestemmelse om, at man ikke må udtale sig krænkende over for andre. Med "krænkende" menes, at man nedgør en person eller grupper af personer – eksempelvis på grund af race, etnicitet, religion, seksuel orientering, køn eller handicap. Man må heller ikke offentliggøre en grov løgn om andre.

DET MENER FORSKERNE OM SKOLENS ROLLE:

"Børn og unge skal uddannes til medborgerskab, og det starter i skolen, hvor de kan træne evnen til at kommunikere hensigtsmæssigt med andre mennesker og dermed bidrage konstruktivt til forskellige former for fællesskaber"

Lotte Nyboe, ph.d. i medier og kultur og Anette Grønning, ph.d. i kommunikation, Forfattere til bogen "Sociale medier i skole og fritid", Akademisk Forlag, 2015.

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK 1

Digital mobning

Fortsat fra forrige side

Loven om ophavsret siger, at forfatteren til et værk har retten over det. Derfor må man ikke dele forfatterens værk. Et værk kan være både tekst, billede, film og musik. Selvom en person eksempelvis har lagt et billede tilgængeligt på nettet, må man ikke bruge det eller videresende det uden personens tilladelse.

Persondataloven beskytter folks private oplysninger som adresse, cpr-nummer og billeder. Et billede regnes også for en personlig oplysning, som ikke må offentliggøres uden tilladelse fra personen på billedet. Derfor må man eksempelvis ikke tage et billede af en klassekammerat og dele med andre, uden man har fået klassekammeratens tilladelse.

DANSKE BØRN OG UNGE RUSTES TIL AT FOREBYGGE OG HÅNDBERE DIGITAL MOBNING

Lovgivning er vigtig, men dialog og refleksion om, hvordan man skaber en gode tone på nettet og respekterer hinanden på de sociale medier er også vigtig. Det mener man hos Sex & Samfund. Sex & Samfund er én af flere organisationer i Danmark, der arbejder med at forhindre digital mobning blandt børn og unge samt fremme børn og unges trivsel på nettet. Et andet eksempel er organisationen Red Barnet, der har oprettet websitet Sikkerchat.dk. Her kan man få gode råd og

inspiration til, hvad man kan gøre for at forebygge og håndtere digital mobning.

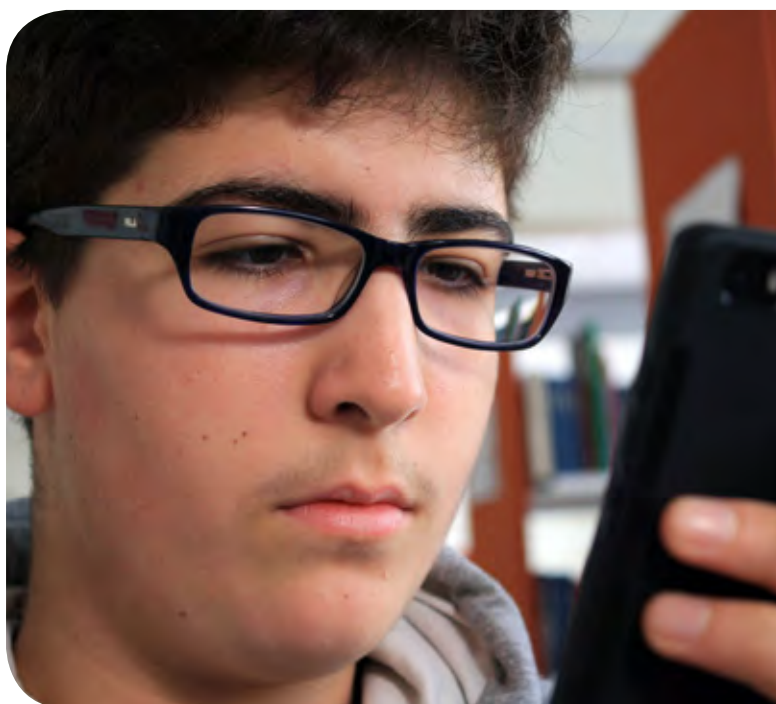
Fælles for organisationer som Sex & Samfund og Red Barnet er, at de arbejder med børn og unges rettigheder og trivsel.

"Digital mobning kan have voldsomme konsekvenser for unges fællesskaber og for dem, mobningen går ud over. Da unge i Danmark generelt er kompetente brugere af nettet, er de også de bedste til at forebygge digital mobning. Derfor er det vigtigt at have fokus på, hvordan man styrker børn og unges muligheder for at forhindre og håndtere digital mobning i skolen og i unges fællesskaber generelt", siger Marianne Lomholt, der er National Chef i Sex & Samfund.

DET MENER ELEVERNE OM SKOLENS ROLLE:

"Mange elever kommer fra hjem, hvor sociale medier ikke nødvendigvis er noget, man kender til brugen af. Derfor er det skolens ansvar at orientere eleverne om de forskellige sociale medier, samt hvordan man bruger disse hensigtsmæssigt. Herunder ligger ansvaret for at forebygge den digitale mobning, blandt andet ved at gøre det klart for eleverne hvilke konsekvenser ting kan have, når de foregår digitalt."

Organisationen Danske Skoleelever til Uge Sex 2016

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK 1

Digital mobning

Fortsat fra forrige side

?

Opgave

Diskuter i mindre grupper:

- Hvad siger artiklen om fordele ved en lov mod digital mobning?
- Hvad siger artiklen om ulemper ved en lov mod digital mobning?
- I Danmark er der ikke særskilt lovgivning mod digital mobning. Hvilke love gælder, når det handler om digital mobning i Danmark?
- Hvilke forskelle og ligheder, vurderer I der er mellem lovgivningen i Danmark og New Zealand i forhold til mobning på nettet.
- Hvad siger artiklen om andre initiativer i Danmark i forhold til at forebygge digital mobning?
- Hvad siger Danske Skoleelever om, hvordan man kan forebygge digital mobning?
- Hvad siger forskerne om, hvordan man kan forebygge digital mobning?
- Hvilke initiativer, tænker I, kan være med til at sikre, at børn og unge oplever det som trygt og rart at færdes på nettet og de sociale medier?
- Hvilken sætning i artiklen, synes I, har den vigtigste pointe om forebyggelse af digital mobning?

ARBEJDSARK 2

Digital mobning

Opgave

Læs hver enkelt case. Efter hver case skal I:

- Vurdere hvilke muligheder en lov mod digital mobning kan have i denne situation.
- Vurdere hvilke begrænsninger en lov mod digital mobning kan have i denne situation.
- Give eksempler på hvad personen i den aktuelle situation kan gøre. I kan eksempelvis søge information på www.sikkerchat.dk til at uddybe og begrunde jeres forslag til handlinger.

1. HADESIDE PÅ FACEBOOK

I Kristians klasse er der nogle gange en ret hård tone. Kristian er selv en af dem, der godt kan være ret strid. Der er flere, der synes, han er irriterende. Forleden var der nogen, der havde lavet en side på Facebook, der hedder "For alle dem, der synes Kristian er en nar".

Hvad skal Kristian gøre?

2. ANONYME BESKEDER

Gülay er blevet uvenner med en pige fra klassen, som hun ellers altid har været gode veninder med. Kort tid efter begynder hun at modtage ubehagelige anonyme sms-beskeder. Beskederne indeholder både trusler og beskeder om, at hun er grim og klam. Gülay synes, det er rigtig ubehageligt, og hun begynder at få det dårligt, hver gang hun hører, der kommer en besked på telefonen. Hun har en mistanke om, at det kan være hendes klassekammerat, som hun er blevet uvenner med, men hun ved det ikke med sikkerhed.

Hvad skal Gülay gøre?

3. BAGTALERI

Asta har ikke Ask.fm, men mange fra hendes klasse har den. En dag fortæller en veninde, at nogen har skrevet ting om hende derinde, for eksempel: "Hvorfor synes alle, at Asta er pæn – hun har jo ingen former!?" Asta synes, det er mega-ubehageligt, at nogen anonymt skriver om hende. Hun overvejer, om hun skal få Ask.fm på sin mobil bare for at kunne tjekke, hvad de andre skriver om hende.

Hvad skal Asta gøre?

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK 2

Digital mobning

Fortsat fra forrige side

4. KLASSEKAMMERAT HOLDES UDEFOR

Fredag aften skal Sofie være sammen med tre veninder fra klassen. En pige fra klassen har spurgt, om hun også må være med, men det har Sofie og hendes veninder sagt nej til. Sofie har det dårligt over det, fordi hun selv har prøvet at være den, der blev holdt udenfor. Da Sofie mødes med veninderne fredag aften foreslår en af de andre, at de skal tage en masse sjove billeder og tage hinanden på Facebook, så alle kan se, hvor sjovt de har det sammen. Sofie synes, det er unødvendigt, fordi det yderligere vil udstille, hvordan de holder nogen udenfor. Men Sofie er også bange for, at de andre vil begynde at holde hende udenfor, hvis hun siger fra.

Hvad skal Sofie gøre?

5. KOMMENTARER

Thomas og hans bedste ven har taget nogle sjove billeder og lagt dem ind på Facebook, så alle deres venner kan se dem. Dagen efter er der en fra parallelklassen, der har skrevet en kommentar til billederne: "Føj, hvor er I grimme", står der under billederne. Efter den første kommentar er der mange andre, som også skriver noget ondt om billederne.

Hvad skal Thomas gøre?

6. INTIME BILLEDER

Olivia skal til fest med klassen hjemme hos Hassan. Inden festen skal hun mødes med et par af de andre piger hjemme hos Emma. Olivia har fået sin storebror til at købe en flaske vodka for sig. Til festen er der gang i den, og Olivia er først sent hjemme. Da hun vågner, kan hun ikke rigtig huske så meget fra festen, og hun har ondt i hovedet. Da hun åbner sin Facebook, ser hun, at en af klassekammeraterne har lagt billeder ind fra festen. Der er mange private billeder af hende, som er fulgt op med en pinlig kommentar om hende. På et af billederne poserer hun på en udfordrende måde, og på et andet kysser hun med Hassan. Olivia synes ikke, det er rart, at de billeder ligger offentligt på nettet.

Hvad skal Olivia gøre?

Kender du privatsnak.dk?

Gå ind på www.privatsnak.dk hvis du har spørgsmål om krop, sex, den første gang, følelser, seksualitet eller prævention. Her kan du få svar på dine spørgsmål - både på chatten, brevkassen og telefonen. Det er 100 % anonymt.

**PRIVAT
SNAK**

LÆS MERE OM PRIVATSNAK PÅ
www.privatsnak.dk

EN ONLINE-VERDEN AF MULIGHEDER

Gruppearbejde

MÅLGRUPPE

➔ 7.-9. klasse.

LÆRINGSMÅL

- ➔ Eleverne kan samtale om muligheder ved de sociale medier i forhold til at fremme børn og unges trivsel.
- ➔ Eleverne kan udvikle online-initiativer, der har til formål at fremme børn og unges trivsel på sociale medier.

FAG/EMNER

➔ Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, dansk, it og medier, samfundsfag.

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER

➔ Relationer, personlige grænser, seksuelle rettigheder, livsstil og levevilkår.

TID OG MATERIALER

Tid

1-2 lektioner

Materialer

Arbejdsark 1, 2, 3, 4 og 5 til øvelsen

BESKRIVELSE

Forklar eleverne at denne opgave handler om, hvordan nettet og de sociale medier på forskellig vis kan bruges til at fremme trivslen for sig selv og andre.

Indledningsvist skal eleverne arbejde med konkrete eksempler på, hvordan man aktivt kan bruge de sociale medier i et trivselsfremmende perspektiv. Herefter skal eleverne selv udvikle et online-initiativ, der har til formål at fremme børn og unges trivsel på nettet.

Inddel eleverne i mindre grupper og uddel arbejdsarkene til øvelsen. Arbejdsarkene består af tekster, der handler om, hvordan privatpersoner og grupper bruger de sociale medier til at profilere personlige, arbejdsmæssige og politiske budskaber for at fremme ens egen og/eller andres trivsel. I grupperne skal eleverne gennemgå teksterne med afsæt i de arbejdsspørgsmål, der fremgår af arbejdsarket.

Med inspiration fra arbejdet med teksterne skal grupperne herefter selv udvikle et online-initiativ, der handler om at fremme børn og unges trivsel på sociale medier.

I grupperne eller fælles i klassen oprettes en instagramprofil, hvor eleverne skal uploade film og billeder, der visuelt og med ord fortæller budskaber om:

- Hvordan man er en god ven på sociale medier.
- At man har ret til privatliv på sociale medier.

TIPS TIL UNDERVISEREN

I forbindelse med oprettelsen af profilen er det oplagt at tale om god stil på Instagram og de sociale medier, privatlivsindstillinger og beskyttelse af personlige oplysninger. Inddrag eventuelt små film om privatlivsindstillinger på www.sexfordig.dk. Se også øvelsen "Tjek på privatlivsindstillinger" i dette materiale.

Øvelsen kan også gennemføres udenom de sociale medier. I stedet for at oprette en profil kan eleverne producere billeder og tilrettelægge en kampagne om god stil på nettet på skolen.

I tilknytning til arbejdet med eksemplerne kan eleverne finde og analysere andre eksempler på, hvordan sociale medier bruges til at fremme trivslen for børn og unge. Se eksempelvis tiltaget #gods-tilpånettet på Instagram.

På www.dr.dk/ugesex under klipsamlingen "Udfordringer på nettet" kan eleverne se klippet "Emma gik til modangreb, efter intime billeder af hende blev spredt på nettet", hvor Emma Holten fortæller om sin historie.

Fortsættes næste side

- At alle har et ansvar for at skabe et godt og trygt miljø på de sociale medier.

Herudover skal grupperne komme med ideer til, hvordan de kan udbrede kendskabet til deres profil.

Grupperne præsenterer afslutningsvis deres billeder, film og ideer til udbredelse af Instagram-profilen.

Der afrundes med en fælles klas-sesamtale om de sociale mediers muligheder i forhold til at profilere politiske og personlige budskaber. Der kan tages afsæt i følgende spørgsmål:

- Hvordan blev I inspireret af de tekster, der er på arbejdsarket til jeres

eget arbejde med at udvikle billeder og film til en instagramprofil?

- Hvilke af teksternes pointer om at bruge nettet og de sociale medier synes I er centrale/interessante/overraskende? Hvorfor?
- Hvilken betydning tror I det har, at unge selv sætter fokus på, hvordan de sociale medier bliver et sted, hvor man som ung kan færdes uden at få krænket sine rettigheder?
- Hvad tror I, Emma Holten mener, når hun siger "Det må aldrig blive nogens egen skyld, at de ufrivilligt får delt private billeder eller får krænkende kommentarer på opslag, de har delt?"

- Er I enige i Emma Holtens synspunkt om, "at det kan lade sig gøre at udrydde alt det onde ved at kommunikere åbent om, hvordan vi kan skabe et bedre miljø på nettet og de sociale medier?". Hvorfor/hvorfor ikke? Hvad tror I, der skal til at for at udrydde "det onde"? Hvordan kan unge selv være med til at udrydde "det onde"?
- Hvilke andre eksempler på at nettet og de sociale medier er blevet brugt til at profilere politiske budskaber, kender I?
- Hvilke andre eksempler på, at de sociale medier er blevet brugt til at sætte fokus på, hvordan nettet bliver et trygt og godt sted for alle, kender I?

ARBEJDSARK 1

En online-verden af muligheder

?

Opgave 1

- Læs de tre tekster om, hvordan organisationen Danske Skoleelever, Emma Holten og B-NIC3 bruger de sociale medier til at nå ud med deres budskaber.
- Find eksempler på, hvordan organisationen Danske Skoleelever, Emma Holten og B-NIC3 bruger sociale medier til at styrke egen og andres trivsel.
- Find eksempler på ligheder mellem deres måde at bruge de sociale medier på.
- Find eksempler på forskelle mellem deres måde at bruge de sociale medier på.
- Emma Holten taler om de sociale mediers muligheder i forhold til at dele gode ting og bruge nettet til noget positivt. Find eksempler på, hvordan organisationen Danske Skoleelever, Emma Holten og B-NIC3 gør det.
- Udvælg og understreg de tre pointer om det positive ved at bruge nettet og de sociale medier fra eksemplerne, som I synes er vigtigst.

ARBEJDSARK 2

En online-verden af muligheder

TEKST 1: DANSKE SKOLELEVER (DSE)

AUGUST SOLKÆR, ORGANISATORISK FORMAND I ORGANISATIONEN DANSKE SKOLEELEVER, OM AT ANVENDE SOCIALE MEDIER I ET POLITISK ARBEJDE FOR AT SKABE DET GODE SKOLELIV I GRUNDSKOLEN

- DSE er til stede på mange sociale medier, herunder Facebook, Twitter, Instagram og Snapchat. Alle disse platforme har forskellige målgrupper og kommunikationsformer.
- I øjeblikket har vi omkring 13.000 likes på vores Facebookside. Det er her, vi når ud til flest mennesker. Det er derfor her, den generelle information bliver delt. Det er typisk videoer, der bliver delt på Facebook. På billedet fra Facebook ses et opslag med en video, hvor der bliver gjort status for vores arbejde og reklameret for vores aktive elevrådskursus. Det, vi slår op på Facebook, er for alle.
- Twitter er den politiske platform, hvor vi kommunikerer med politiske

DANSKE SKOLEELEVER OM, HVEM DSE ER

Danske Skoleelever (DSE) er en organisation, der repræsenterer eleverne i den politiske debat. Det er vores job at sikre, at eleverne bliver set og hørt.

Vores mål er at skabe "det gode skoleliv". Det gør vi blandt andet ved at skabe de bedste vilkår ude på skolerne og fremme trivsel, læring og medbestemmelse for alle elever.

Den bedste måde at sikre, at det, DSE siger, KUN er elevernes mening, er ved at være tværpolitiske. Vi holder med dem, der holder med os, og er derfor ikke bundet af rød eller blå, højre eller venstre, men kun af hvad eleverne synes.

Vi er også en interesseorganisation. Altså alle dem, der er med, er her kun, fordi de har lyst. Og kun af den grund. De får altså ikke løn. Det er udelukkende interessen for at skabe det gode skoleliv for alle elever, der holder dem kørende.

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK 2

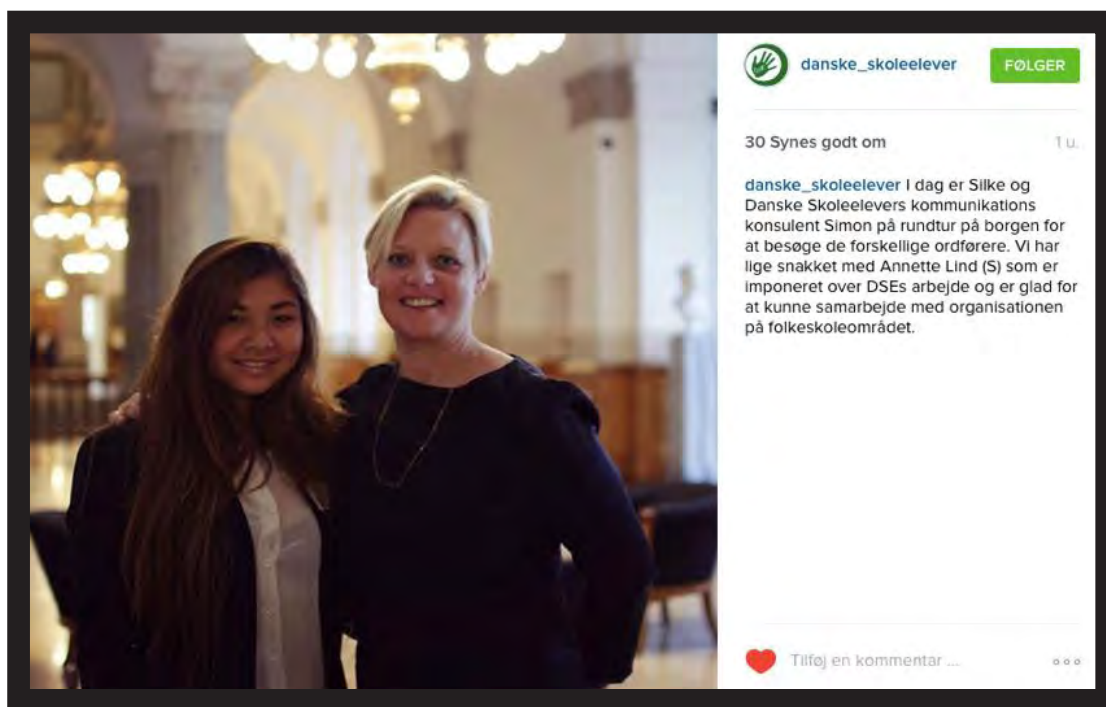
En online-verden af muligheder

Fortsat fra forrige side

samarbejdspartnere og kritikere. Det, vi slår op på Twitter, er for de meget politisk engagerede medlemmer af DSE.

- Instagram er den daglige opdatering, hvor organisationens aktive medlemmer kan følge med i organisationens daglige arbejde. På billedet fra Instagram ses et af DSE's typiske opslag på Instagram. I opslaget bliver der fortalt, hvad DSE laver lige nu. Det, der ligger på Instagram, er altså sket samme dag, som det bliver lagt op. Det, vi slår op på Instagram, er for de mere engagerede elever.
- Snapchat er platformen, hvor vi gør det mere personligt. Her kan de aktive medlemmer i DSE følge med i, hvad vores frivillige går og laver. Her vil der også være flere sjove og "lige gyldige" indslag. På Snapchat får du at vide, hvad DSE laver, samme øjeblik som det sker. Det er derfor ikke her, de vigtige informationer bliver delt. Det, vi slår op på Snapchat, er for de mest engagerede medlemmer af Danske Skoleelever.

ELEVTELEFONEN

Danske Skoleelever driver en rådgivningslinje, som hedder Elevtelefonen. På Elevtelefonen kan man få anonym rådgivning om sin skolegang af unge mennesker, der lige er gået ud af grundskolen. Alle unge på Elevtelefonen har været igennem et to-ugers kursus, der forbereder dem på de forskellige situationer, der kan blive ringet eller skrevet ind om. Det kan være mobning, karakterer, UU-vejledning, den nye skolereform og meget andet. Man kan ringe ind på telefon 7022 0533 eller skrive på chatten på www.elevtelefonen.dk. Al rådgivning er 100 % anonymt.

ARBEJDSARK 3

En online-verden af muligheder

TEKST 2: EMMA HOLTEN

EMMA HOLTEN OM AT BRUGE DE SOCIALE MEDIER TIL AT GENSKRIVE HISTORIEN OM SIN KROP

En morgen i 2011 oplevede Emma Holten pludselig, at hun ikke kunne komme ind på sin Facebook-profil og sin mail. Begge dele var blevet hacket. En lang række af Emmas private billeder var blevet delt og lagt offentligt flere steder mod hendes vilje. På flere af billederne var Emma nøgen.

Gennem flere måneder og år modtog Emma ydmygende og nedladende beskeder fra mænd over hele verden, der havde set de private billeder af hende.

På nettet og i sin mailboks kunne Emma se sig selv som en seksualiseret ting, man kunne kommentere på, som man ville. Hun oplevede, at hendes krop var blevet reduceret til en genstand, hun ikke længere selv havde kontrol over. Oplevelsen havde store personlige konsekvenser for Emma.

I 2014 besluttede Emma, at hun selv aktivt ville ændre historien om sin krop. Hun fik taget en række billeder, der viser, at man godt kan fremstille sig selv nøgen, uden at det handler om sex. Med billederne ville Emma blandt andet vise, at hendes krop er hendes egen og ikke en ting. Det var en personlig tilkendegivelse, der handlede om Emma og hendes oplevelse, men også en generel politisk tilkendegivelse om, at alle selv skal have ret til at bestemme over deres krop, og at de desværre ikke har det nu.

Billederne delte Emma frivilligt på nettet som et modsvar til de billeder, der ufrivilligt var blevet delt af hende. Med afsæt i erfaringen om hvor overraskende hurtigt noget kan deles og spredes på nettet, valgte Emma at bruge nettet og de sociale medier til noget positivt: At genskrive historien om sin krop!

"Revenge porn. The Woman who fought back" er overskriften på denne artikel om Emma Holten fra Times Magazine. Artiklen er en af mange artikler om Emma Holten og hendes kamp for retten til at bestemme over egen krop. Fotoet er fra Emma Holtens Instagram-profil.

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK 3

En online-verden af muligheder

Fortsat fra forrige side

EMMA HOLTEN OM RETTIGHEDER OG TRIVSEL PÅ NETTET

- Stærke billeder, der kan fortælle en historie, får opmærksomhed på nettet, og når man deler billeder, går det stærkt. En central pointe ved billeddeling er "frivillighed" og "samtykke". Billeder, der frivilligt er delt, er en fuldstændig anden ting, end de der er delt ufrivilligt. Man bør aldrig dele et billede af et menneske, uden at være sikker på, at de har samtykket til, at billedet er blevet taget eller delt.
- Nettet og sociale medier omtales ofte som "farlige" og "onde". Men det er ikke nettet, der er noget galt med. Det er de mennesker, der gør onde ting på nettet og krænker andres rettigheder, der er noget galt med. Det må aldrig blive nogens egen skyld, at de ufrivilligt får delt private billeder eller får krænkende kommentarer på opslag, de har delt. Vi skal kæmpe for, at alle har de samme rettigheder på nettet.
- Der bliver talt så dårligt om unges brug af internettet – men sandheden er, at vi kommunikerer mere med hinanden, end der nogensinde er blevet gjort på grund af internettet. Unge er informerede og nysgerrige, og de fleste unge er rigtig gode til at bruge nettet på en måde, der gør noget godt for både dem selv og andre.
- Min historie har vist, at der er rigtig mange, der gerne vil dele de gode ting og bruge nettet til noget godt og positivt. Ved at bruge de sociale medier lykkedes det mig at vende en ond historie til noget, der var positivt for mit eget selvbillede, og som samtidig også havde nogle politiske budskaber omkring respekt for rettigheder. Jeg tror på, at det kan lade sig gøre at udrydde alt det onde ved at kommunikere åbent om, hvordan vi kan skabe et bedre miljø på nettet og de sociale medier, hvor vi ikke chikanerer hinanden, men i stedet gør noget godt for hinanden og lærer nyt om hinanden.

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK 3

En online-verden af muligheder

Fortsat fra forrige side

EMMA HOLTEN OM AT BRUGE NETTET PRIVAT OG PROFESSIONELT

- Både privat og i mit arbejde bruger jeg internettet aktivt. Eksempelvis bruger jeg internettet til at lære nyt, til at deltage i debatter og dele ting jeg synes er vigtige at gøre andre opmærksomme på. Og så er nettet en vigtig platform til at møde mennesker, jeg ellers ikke ville møde.
- Jeg gør meget ud af at kombinere det private og det arbejdsmæssige. Jeg vil gerne vise, at personer som mig, der i generelle politiske diskussioner kan fremstå meget professionel, politisk og seriøs, også nogen gange er et menneske, der køber nye sko og har det sjovt.
- For mig er det en vigtig pointe, at det personlige og menneskelige ikke altid er noget, vi skal holde tæt ind til kroppen. Som generation er unge åbne og deleglade. Vi vil gerne i kontakt med hinanden og give hinanden indblik i vores liv. Det er enormt rørende!

Emma Holten bruger de sociale medier aktivt til at fortælle om sit politiske arbejde. Dette billede er fra oktober 2015, hvor Emma fortæller om sit møde med journalist og aktivist Divya Rajagopal fra Indien. Divya Rajagopal er grundlægger af initiativet #whyhate, der blandt andet har som mål at bekæmpe chikane og hadefuld kommunikation på nettet.

ARBEJDSARK 4

En online-verden af muligheder

TEKST 3: B-NIC3 (BE NICE)

B-NIC3 OM AT BRUGE DE SOCIALE MEDIER TIL AT GØRE EN FORSKEL I FORHOLD TIL AT STOPPE MOBNING

B-NIC3 bruger de sociale medier og deres website til at kommunikere om deres budskab og opfordre andre til at "BE NICE".

B-NIC3 tror på følgende fire hovedpunkter, der kan stoppe mobning:

- MOD til at være et positivt forbillede. Vær åben, positiv og bagtal aldrig.
- RESPEKT for andre folks identitet, udseende, fremtoning og evner
- VILJEN til at handle
- STØTTE til dem, der udsættes for mobning

Derfor stiller de denne udfordring:

- Tør du være et forbillede?
- Tør du respektere andre?
- Tør du støtte dem, som har brug for det?
- Tør du stoppe mobning?

B-NIC3 oplever, at deres budskab bliver hørt og taget godt imod.

B-NIC3 bruger også Facebook og Instagram til at kommunikere om, hvad de laver, hvor de har været, og hvad de planlægger at gøre i fremtiden.

HVEM ER B-NIC3?

B-NIC3 er en gruppe unge drenge fra Tingbjerg, som har startet en mikrovirksomhed, der laver t-shirts og caps med et budskab om at stoppe mobning.

Udgangspunktet for B-NIC3's arbejde er et kodeks, som hjælper folk til at vise, hvordan man stopper mobning. B-NIC3 tror på, at man stopper mobning ved at vise respekt over for hinanden, at være modig nok til at kunne sige fra, at have viljen til at stoppe mobningen og at støtte dem, der bliver mobbet. Når man køber produkter hos B-NIC3, forpligter man sig til at følge dette kodeks.

B-NIC3 vil gerne være med til at gøre en forskel med deres virksomhed og projekt. De samarbejder med Børns Vilkår og giver 10 % af deres indtægter til Børns Vilkår.

ARBEJDSARK 5

En online-verden af muligheder

?

Opgave 2

Opret en instagramprofil for gruppen, eller fælles for klassen.

Instagramprofilen skal vise:

- Hvordan man er en god ven på nettet.
- At man har ret til privatliv på sociale medier.
- At alle har et ansvar for at skabe et godt og trygt miljø på de sociale medier.
- Producer og upload billeder og film, med budskaber, der viser instagramprofilens formål.
- Find på ideer til, hvordan I kan udbrede kendskabet til jeres profil.

Fremlæg for resten af klassen.

DEN (U)PERFEKTE KROP PÅ NETTET

Film

MÅLGRUPPE

➔ 7.-9. klasse.

LÆRINGSMÅL

- ➔ Eleverne kan vurdere synspunkter om betydningen af skønhedsideal og brud på skønhedsideal på nettet.
- ➔ Eleverne kan samtale om, hvordan unge påvirkes af skønhedsideal på nettet.

FAG/EMNER

➔ Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, dansk.

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER

➔ Normer og idealer, seksuel sundhed, relationer, livsstil og levevilkår.

TID OG MATERIALER

Tid

1 lektion.

Materialer

Filmklippet "Modreaktion på det perfekte skønhedsideal" på www.dr.dk/ugesex

BESKRIVELSE

Tal i klassen om at I skal arbejde med skønhedsideal på nettet og de sociale medier.

Fælles eller i mindre grupper skal eleverne se klippet "Modreaktion på det perfekte skønhedsideal" fra klipsamlingen "Udfordringer på nettet" på www.dr.dk/ugesex. (Kræver UNI-Login)

Individuelt skal eleverne notere synspunkter fra filmklippet, som de finder vigtige eller interessante. Det kan både være synspunkter, de er enige eller uenige i.

Efter at have set filmen skal eleverne arbejde i grupper med de valgte synspunkter. Hver elev i gruppen skiftes til at præsentere et synspunkt sammen med en tilkendegivelse af, hvorfor eleven har valgt dette synspunkt, og hvad eleven finder interessant eller vigtigt ved synspunktet. Når eleven er færdig med at præsentere sit synspunkt, skal hver elev i gruppen tilkendegive, om de er enige eller uenige i synspunktet.

Når alle elever i gruppen har præsenteret deres synspunkter, bliver gruppen enige om ét synspunkt, de vil præsentere for resten af klassen.

Afslutningsvis præsenterer alle grupper deres valgte synspunkt, og hvorfor de har valgt det. Der følges op med en fælles dialog i klassen omkring skønhedsideal og normer på nettet og de sociale medier. Der kan tages afsæt i følgende spørgsmål:

- Hvad tænker I, er de vigtigste budskaber i klippet "Modreaktion på det perfekte skønhedsideal"?
- Hvilke pointer om hvad vi får ud af at se brud på skønhedsideal, taler Eva Stensig om? Hvad tænker I om det?

• Eva Stensig taler om, at ved at vise vi er uperfekte, så viser vi også, vi er unikke. Hvad mener hun med det? Hvad tænker I om det?

• Eksemplerne der trækkes frem handler kun om kvinder. Hvad tror I, at årsagen er til det?

• Hvilke forskelle og ligheder er der mellem de skønhedsideal for henholdsvis mænd og kvinder, vi møder i reklamer og på sociale medier?

TIPS TIL UNDERVISEREN

Som perspektivering til klippet om modreaktioner på det perfekte skønhedsideal kan klassen se klippet "Kampen for den perfekte krop" – ligeledes fra klipsamlingen "Udfordringer på nettet" på www.dr.dk/ugesex.

I undervisningsportalens forløb "Normer og idealer" til udskolingen findes flere øvelser til undervisning om skønhedsideal og normer for kroppen.

Find inspiration til flere klip om krop og normer til brug i undervisningen i klipsamlingen "Krop, normer og trivsel" på www.dr.dk/ugesex.

Fortsættes næste side

- Hvordan tror I, at unge generelt bliver påvirket af de normer og idealer for krop og skønhed, de møder på nettet og de sociale medier?
- Hvilken betydning tror I det har, at der er flere og flere, der tør bryde med normer om skønhed og udseende i de billeder, de lægger ud på sociale medier?
- Hvilke andre initiativer og tendenser der bryder med normer og forventninger til eksempelvis krop, køn og seksualitet, kender I til?
- Hvad kan man som ung selv gøre for at være med til at bryde normer for krop og skønhed på de sociale medier?

NETVÆRK

Icebreaker

MÅLGRUPPE

➔ 7.-9. klasse.

LÆRINGSMÅL

➔ Eleverne kan vurdere fordele og ulemper ved at dele oplysninger på sociale medier.

FAG/EMNER

➔ Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab.

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER

➔ Seksuelle rettigheder, personlige grænser, relationer.

TID OG MATERIALER

Tid
15 minutter

Materialer
Et garnnøglet

BESKRIVELSE

Eleverne placeres stående i en rundkreds sammen med underviseren, der holder garnnøglet.

Underviseren forklarer, at eleverne skal formulere en sætning, de gerne vil dele med resten af klassen. Det kan eksempelvis være en sætning, om noget de har set i fjernsynet, noget de godt kan lide at spise, en holdning til en aktuel sag i medierne eller noget de skal lave senere samme dag. Eneste restriktion er, at de ikke skal fortælle noget meget privat eller personligt om sig selv.

Underviseren fortæller, at garnnøglet nu vil blive sendt rundt fra elev til elev. Alle elever modtager garnnøglet én gang. Når man modtager garnnøglet, skal man holde fast i enden af garnnøglet og sende garnnøglet videre til en klassekammerat, mens man siger den valgte sætning.

Underviseren lægger ud med at sige en sætning om sig selv, holder fast i enden af garnnøglet, mens garnnøglet kastes til en af eleverne.

Herefter er det elevens tur til at holde fast i garnet, sige en sætning om sig selv og kaste garnnøglet videre til en af klassekammeraterne. Processen gentages indtil alle har

sagt deres sætning, og garnnøglet er nået tilbage til underviseren. Garnet danner nu et spindelvæv - et netværk mellem eleverne og underviseren.

Underviseren forklarer eleverne, at netværket mellem dem kan ses som en illustration af, hvordan vi som mennesker er forbundne til hinanden på sociale medier, og hvor hurtigt oplysninger kan deles mellem mennesker, når man lægger informationer - eksempelvis om sig selv - ud på nettet.

Tal om hvordan klassens netværk blot viser en lille del af et typisk netværk på sociale medier. Eleverne kan eksempelvis forestille sig, hvordan netværket ville se ud, hvis de hver især var forbundet til yderligere 25 mennesker hver, og hvor hurtigt en besked skrevet af en person på de sociale medier ville kunne nå ud til rigtig mange mennesker, hvis alle deler den i deres netværk.

Tal om fordele og ulemper ved at opslag hurtigt kan deles på kryds og tværs af mange netværk. Bed eksempelvis eleverne komme med konkrete eksempler på, hvordan det kan være positivt, at man hurtigt kan nå ud til mange mennesker med budskaber og forespørgsler.

Tal også om hvilke overvejelser det synlige netværk giver anledning til i forhold til, hvilke former for opslag man deler offentligt på sociale medier, deling af andres opslag og hvor privat man ønsker at være på sociale medier.

TIPS TIL UNDERVISEREN

Øvelsen kan afrundes med at se film om privatlivsindstillinger på sociale medier på www.sexfordig.dk under "sociale medier". Tal om hvordan man kan bruge de forskellige indstillinger til dels at beskytte private oplysninger og til dels at nå ud til så mange som muligt med oplysninger, budskaber og forespørgsler, man gerne vil dele offentligt.

Som eksempel på både dilemmaer og positive aspekter ved, at oplysninger hurtigt kan deles på nettet, kan teksten med Emma Holtens historie fra øvelsen "En online verden af muligheder" inddrages.

GRÆNSER OG OVERGREB PÅ NETTET

Cases

MÅLGRUPPE

⇒ 7.-9. klasse.

LÆRINGSMÅL

- ⇒ Eleven kan analysere cases om grænser og overgreb med afsæt i viden om lovgivningen på området.
- ⇒ Eleven kan samtale om handlemuligheder i forhold til cases om grænser og overgreb på nettet.

FAG/EMNER

⇒ Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, dansk, it og medier

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER

⇒ Seksuelle rettigheder, personlige grænser, relationer, livsstil og levevilkår.

TID OG MATERIALER

Tid
2 lektioner

Materialer
Arbejdsark 1 og 2 til øvelsen

BESKRIVELSE

Tal i klassen om hvad eleverne ved om lovgivningen og god stil i forhold til kommunikation på nettet.

Uddel arbejdsarket med fakta om lovgivning og god stil på nettet og gennemgå det fælles i klassen. Tal om hvilke regler og love på området eleverne kendte i forvejen, og hvilke der er nye for dem. Tal også om i hvilket omfang eleverne tænker over lovgivningen og principper om god stil, når de kommunikerer på nettet og de sociale medier.

Del eleverne i mindre grupper på 3-4 elever og uddel arbejdsarket med cases. Fortæl eleverne at casene er formuleret på baggrund af spørgsmål stillet til rådgivere på Sexlinien for Unge, Sikkerchat.dk, Cyberhus.dk og Børnetelefonen.

I hver gruppe skal eleverne:

- Vurdere casen i forhold til fakta om lovgivning og god stil på nettet. Er der eksempelvis foregået noget strafbart, eller er situationen ved at udvikle sig til noget strafbart? Hvordan kan viden om lovgivningen

eller god stil på nettet spille en rolle i den konkrete case?

- Give gode råd til spørgeren i casen om, hvad denne kan gøre i forhold til den aktuelle problemstilling.

Afslutningsvis foretages en fælles opsamlende dialog i klassen. I kan for eksempel tale om:

- Hvilke eksempler på ulovlige forhold fandt I frem til?
- Hvilke eksempler på brud på god stil, uden at der var sket noget strafbart, fandt I frem til?
- Hvilke overvejelser over unges generelle færden på nettet giver arbejdet med casene anledning til?
- Hvad tænker I om det, Kuno fortæller omkring de spørgsmål de ofte får på Sikkerchat.dk.
- Hvad tænker I om det, Jeppe Hald fra Sexlinien fortæller om de spørgsmål, der kommer på Sexlinien for Unge?

- Hvis I skulle prioritere tre handlinger i, "Hvad kan man gøre?", hvilke synes I så, det er allervigtigste at huske på, når man færdes på nettet?

TIPS TIL UNDERVISEREN

På www.dr.dk/ugesex under klipsamlingen "Udfordringer på nettet" ligger en række filmklip, der som opfølgning på øvelsen kan bruges til en yderligere konkretisering og diskussion af dilemmaer i forhold til lovovertrædelser og krænkelse af privatlivet på nettet. Se eksempelvis klippene "Facerape krænker privatlivet", "Hadeprofil på Instagram" og "22 årige Kristian bliver filmet og udsat for sexafpresning". På sitet findes opgaver tilknyttet filmklippene.

ARBEJDSARK 1

Grænser og overgreb på nettet

GODT AT VIDE! HVAD SIGER LOVGIVNINGEN?

Når du bruger de sociale medier på nettet, og når du sender billeder via telefonen og internettet, kan det være vigtigt at kende til lovgivningen og en række pointer om god stil på nettet.

Det er eksempelvis ulovligt og strafbart:

- At tage billeder af andre i private situationer – eksempelvis at tage billeder til en fest, hvor nogen optræder helt eller delvist nøgne – og lægge billederne på nettet eller sende dem til vennerne i en sms.
- At lægge private billeder af andre på nettet uden deres tilladelse.
- At bruge andre folks billeder på nettet uden deres tilladelse.
- At dele og videresende andre folks private billeder uden deres tilladelse.
- At skrive en grov løgn om andre på nettet.
- At skrive private og følsomme oplysninger om andre på nettet uden deres tilladelse.

KILDER:

Sikkerchat.dk og "Når overgrebene går verden rundt"
– om billeder af seksuelle overgreb på børn og unge, Red Barnet, 2015

GODT AT GØRE! GOD STIL OG ETIK PÅ NETTET.

Når du bruger de sociale medier og nettet, er det en god ide at være opmærksom på, hvad du kan gøre for, at dit sociale liv på nettet bliver så trygt og godt som muligt, så du hverken overskrider dine egne eller andres grænser og rettigheder.

Du kan eksempelvis:

- Være opmærksom på at dine privatindstillinger på de sociale medier og apps, du bruger, er indstillet, så dine personlige oplysninger er beskyttet bedst muligt.
- Tænke over hvilke billeder du lægger på nettet eller sender til andre.
- Undlade at videresende andres billeder eller offentliggøre private billeder af andre uden deres tilladelse.
- Overveje hvordan det, du skriver, kan blive læst og opfattet af andre.
- Blokere og anmelde kontakter der overskrider dine grænser på nettet.
- Tale med nogen om det, hvis du oplever ubehagelige ting på nettet.
- Undlade at være alene hvis du møder en kontakt fra nettet.
- Tale med dine forældre, eller andre voksne du har tillid til, om hvad du laver på nettet
- Bruge forskellige passwords til forskellige profiler og holde dit password helt hemmeligt.
- Undlade at give personlige oplysninger til folk du ikke kender.
- Bruge din kritiske sans for også på nettet kan du komme i kontakt med mennesker, som måske har grænse overskridende hensigter bag en sød og imødekommende facade.

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK 1

Grænser og overgreb på nettet

Fortsat fra forrige side

"På sikkerchats brevkasse får vi ofte henvendelser fra børn, som f.eks. har vist sig frem helt eller delvist nøgen foran webcam, og nu er de bange for, og er tit også blevet truet med, at de bliver meldt til politiet. I disse sager er det vigtigt at slå fast, at det er den person, der prøver at udnytte nøgenbillederne, som kan risikere en straf, og ikke barnet som har vist sig frem".

Kuno Sørensen, psykolog hos Red Barnet.

www.sikkerchat.dk er Det Kriminalpræventive Råds og Red Barnets oplysnings- og rådgivningside. Siden har til formål at klæde børn og unge på til at færdes trygt med net og mobil.

"Sexlinien for Unge har især erfaringer med, at unge oplever problemer med billeddeling på de sociale medier. Det kan for eksempel være, at de unge oplever et pres for at vise sig frem afklædt, eller det kan være en ekskæreste, der truer med at dele nøgenbilleder, man har delt med ham eller hende, da man var kærester. Andre unge spørger, om de må vise sig frem eller dele nøgenbilleder med en anden, fordi de har lyst til det. På Sexlinien forstår vi godt, at man kan føle, det både er spændende og lystfyldt - og at det samtidigt føles sikkert - at teste sine seksuelle grænser af gennem de sociale medier. Derfor rådgiver vi de unge om, hvad man må indenfor loven, og hvad man skal tænke på, der kan følge med af godt og skidt ved at dele sine billeder med andre."

Jeppe Hald, projektleder på www.sexlinien.dk og www.privatsnak.dk

Kender du privatsnak.dk?

Gå ind på www.privatsnak.dk, hvis du har spørgsmål om krop, sex, den første gang, følelser, seksualitet eller prævention. Her kan du få svar på dine spørgsmål - både på chatten, brevkassen og telefonen. Det er 100 % anonymt.

LÆS MERE OM PRIVATSNAK PÅ
www.privatsnak.dk

ARBEJDSARK 2

Grænser og overgreb på nettet

CASES

HAN SKRIVER KLAMME TING!

Hej Brevkasse. Jeg er en pige på 15, og der er en dreng der har fundet mig over facebook og er begyndt at skrive rigtig meget til mig. Han skriver klamme ting som, at han vil i seng med mig og tage min mødom. Hvad skal jeg gøre?

KAN JEG BLIVE STRAFFET?

Hej Brevkasse. Jeg er en pige på 14 år. En af mine drengevenner, som jeg ofte taler med sendte mig to billeder af min veninde i bh og indershorts. De billeder har hun haft sendt til ham. Jeg syntes det var så klamt, at jeg blev nødt til at vise det til mine fire tætte veninder. En af de røvhuler har så sagt det til hende. Og hun har så sagt det til ham, som har konfronteret mig med det. Jeg benægter og siger jeg ikke har hvilket jeg i virkeligheden har..... Kan jeg blive straffet for det?.

HAN TRUER MED AT SENDE MIT BILLEDE VIDERE

Hej! Jeg har sendt et billede af mig med mine underbukser på til en fyr, som jeg ikke rigtig kender. Nu har han taget et screenshot af det. På billedet kunne man kun se mine underbukser, og mine bukser. Ikke mit ansigt. Han sendte også flere billeder og videoer af hans kønsdele. Nu ved jeg ikke, hvad jeg skal gøre, men jeg har blokeret ham overalt, men en af hans venner har også prøvet at komme i kontakt med mig. Hvad skal jeg gøre?? Jeg er virkelig bange fordi han truede med at sende det til alle mine venner?

Den 15-årige

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK 2

Grænser og overgreb på nettet

Fortsat fra forrige side

INTIME BILLEDER PÅ SNAPCHAT

Jeg har sendt meget intime billeder på Snapchat, og samtidig modtaget intime billeder på Snapchat. Jeg har efterfølgende slettet min account på snapchat, men jeg græder mig selv i søvne, fordi jeg er bange for billederne kommer frem igen. Der er ikke blevet taget screenshot af dem, men jeg er rigtig bange for at Snapchat bliver hacket så de intime billeder, jeg har sendt til vedkommende bliver tilgængelig for alle. Jeg kan ikke sove om natten og kan ikke koncentrere mig til dagligt. Jeg er virkelig bange for Snapchat bliver hacket igen, også kan folk se mine intime billeder!! Please hjælp mig :-(15-årig

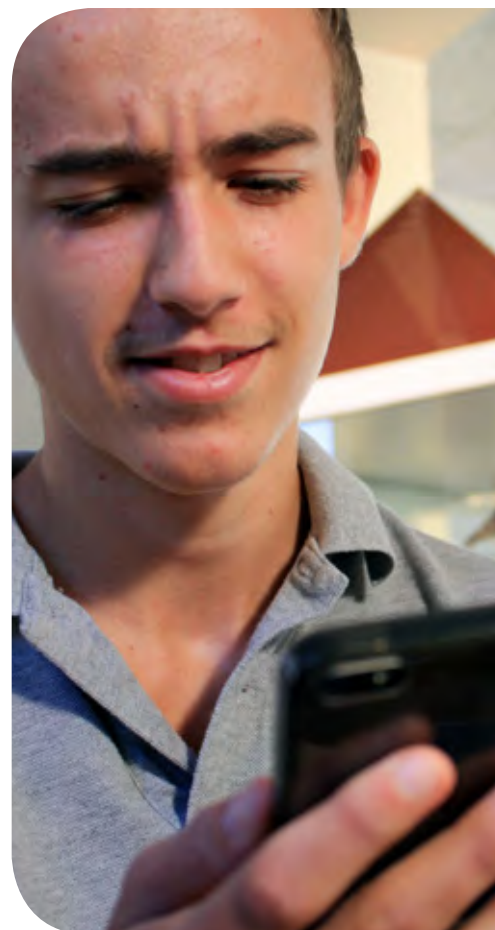
MIN MOR HAR MELDT MIN BEDSTE VEN TIL POLITIET

Hej jeg heder Emilie og er 15 år. Mig og min ven har en aften skrevet lidt frækt og så spurte han, om jeg ville sende et billede af mine bryster, og det gjorde jeg så. Og efter det, så næsten hver gang vi skriver, så sender vi nøgenbilleder til hinanden. Men en dag, da jeg var ovre hos en ven, glemte jeg min mobil derhjemme, og min ven skrev, om jeg ville sende et billede af min fisse. Min mor så beskeden og meldte ham til politiet og jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre. Han er min bedste ven og vi ved ikke, hvad der sker med ham. Politiet har sagt, at vi får mere at vide om to uger, så kan I ikke hjælpe mig, og hvad vil der ske med min ven?

FACEBOOK NØGENBILLEDER AF PIGE, KODEN LUREDE EN FYR.

Jeg står lidt i et dilemma... Jeg var i dag sammen med min kammerat der fortæller mig, at vores fælles klassekammerat, har fået hacket sig adgang til en piges fb-profil.

Denne pige her, går også i min klasse. Vores klassekammerat har så kigget hendes personlige beskeder igennem, fra hendes kæreste. Det viste sig så, at hun havde sendt nøgenbilleder af sig selv til ham. Dem har min klassekammerat så gemt på computeren. Jeg blev virkelig målløs, da jeg fik det at vide, for tænk at man kan finde på at rode i andres personlige ting. Jeg ved ikke hvad jeg skal gøre... For hvis jeg siger det til pigen, går det udover min klassekammerat, som sandsynligvis også får et spark ud af skolen. Jeg ved simpelthen ikke hvad jeg skal gøre i den her situation?

Fortsættes næste side

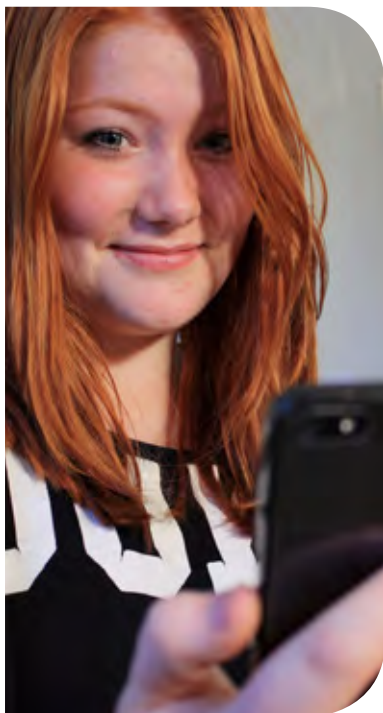

ARBEJDSARK 2

Grænser og overgreb på nettet

Fortsat fra forrige side

HAN PRESSER MIG TIL AT VISE MIG PÅ WEB-CAM!

Hvad skal man gøre, hvis der er en der siger til en, at man skal vise sig på nøgen på webcam og hvis man ikke gør det, så mister man ham?
Hilsen den 14-årige

HUN TRUER MED AT DELE MINE NØGENBILLEDER!

Jeg har sendt nøgenbilleder af mig selv til en pige. (jeg ved godt at det var dumt og har lært min lektie). Hun truer nu med at lægge dem på nettet og sende dem som "email-blast" til folk. Jeg ved, at det er ulovligt i Danmark, men hun er nu flyttet til USA og jeg ved ikke hvad jeg skal gøre... :(jeg er meget fortvivlet.
Den 16-årige

HAN TOG ET PINLIGT BILLEDE AF MIG!

Hej. For nylig kom jeg ud en ret uheldig situation, jeg bukkede mig ned, og så flashede jeg mine underbukser. Man kunne godt se mine underbukser, og måske meget meget lidt brevsprække? Det blev der så taget et billedet af, og nu viser han det til alle sine venner? - 16-årig pige

BLIVER JEG STRAFFET?

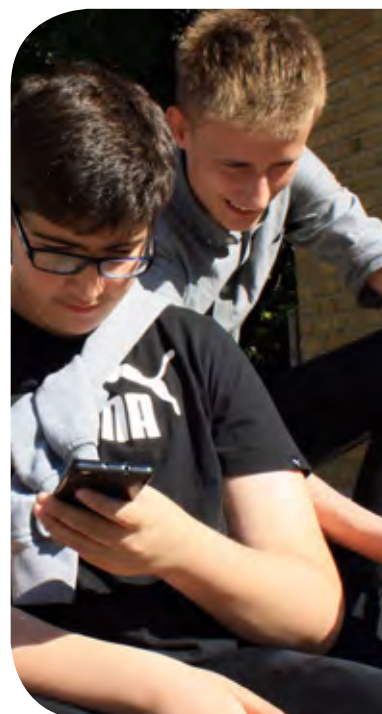
Hej, jeg er kommet til at sende et billede af en piges tissekone til en anden dreng, men man kan KUN se tissekonen er det stadig ulovligt? Og hvis det er hvad er straffen så? Den 17-årige

MIN SNAPCHAT ER BLEVET HACKET!

Min snapchat er blevet hacket og nu tror folk bare at det er mig der sender klamme billeder og beskeder til dem jeg gør aldrig sådan noget efter et uheld sidste år hvor jeg snakkede med mine lærer om det og jeg har lært af mine fejl fra den gang og jeg er ude af mig selv fordi de tror det er mig det gør det. - 16-årig dreng

HAR JEG GJORT NOGET ULOVLIGT?

Hej. Jeg mødte her for et par dage siden en pige på chatsiden Omegle, som sagde, at hun var 15 år. Vi blev enige om at sende nogle nøgenbilleder til hinanden. Jeg startede og sendte et af min pik. Bagefter ville hun ikke sende og fortalte mig, at hun i virkeligheden var 13 år. Har jeg gjort noget ulovligt i og med, at hun er under 15 år?

TJEK PÅ PRIVATLIVSINDSTILLINGERNE

Film

MÅLGRUPPE

➔ 7.-9. klasse.

LÆRINGSMÅL

- ➔ Eleverne kan undersøge muligheder for beskyttelse af privatliv på et socialt medie.
- ➔ Eleverne kan vurdere betydningen af at beskytte sit privatliv på nettet.

FAG/EMNER

➔ Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, dansk, it og medier

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER

➔ Seksuelle rettigheder, personlige grænser

TID OG MATERIALER

Tid

1 lektion.

Materialer

Film om privatlivsindstillinger på www.sexfordig.dk

BESKRIVELSE

Fortæl eleverne at I skal arbejde med hvilke indstillinger, man kan lave på sociale medier for at beskytte sit privatliv.

Indled med en dialog om, hvilke overvejelser eleverne gør sig omkring privatlivsindstillinger og beskyttelse af privatliv på sociale medier, samt hvilket kendskab de har til, hvordan man kan bruge mulighederne for privatlivsindstillingerne på sociale medier.

Del klassen i et lige antal grupper på 3-4 elever.

Halvdelen af grupperne skal arbejde med filmen "Privatliv på Facebook".

Den anden halvdel af grupperne skal arbejde med filmen "Privatliv på Instagram".

Begge film kan findes på Sex & Samfunds undervisningsside til elever i udskolingen www.sexfordig.dk

Grupperne skal undersøge hvilke indstillinger, man kan lave på det sociale medie for at beskytte sit privatliv.

Herefter går eleverne sammen to og to – en fra hver gruppe – og fremlæg-

ger deres undersøgelse for hinanden.

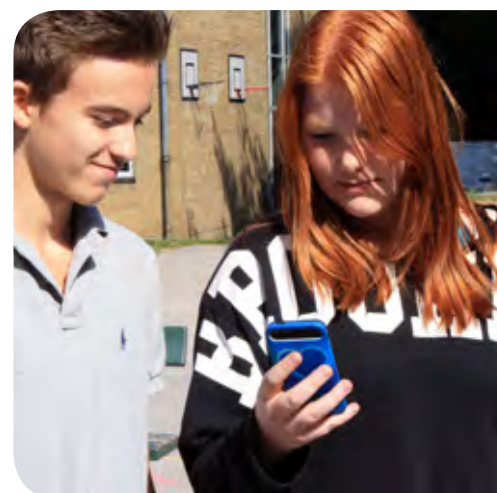
Afslutningsvis foretages en fælles opsamling. Der kan tages afsæt i følgende spørgsmål:

- Hvilke pointer om privatlivsindstillinger synes I, det er vigtigst at kende til?
- Hvilken betydning har det for unges ret til privatliv, at de har kendskab til mulighederne for privatlivsindstillinger på sociale medier?
- Hvad kan man som ung gøre for at styrke, at ens egen og andres ret til privatliv ikke bliver krænket i forbindelse med brug af de sociale medier?

TIPS TIL UNDERVISEREN

Til opgaven "Grænser og overgreb på nettet" hører et faktaark om regler og love om billeddeling på nettet. Arbejdsarket kan eventuelt anvendes i forbindelse med denne øvelse til dialog med eleverne om, hvad der er lovligt på nettet, og hvordan man kan beskytte sig selv på nettet.

DILEMMAER PÅ NETTET

De fire hjørner

MÅLGRUPPE

➔ 7.-9. klasse.

LÆRINGSMÅL

- ➔ Eleverne kan samtale om fordele og ulemper ved forskellige handlemuligheder i forhold til dilemmaer, man som ung kan møde på nettet.
- ➔ Eleverne kan formulere egne forslag til, hvordan man som ung kan håndtere dilemmaer på nettet.

FAG/EMNER

➔ Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, dansk

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER

➔ Seksuelle rettigheder, personlige grænser, normer og idealer, relationer.

TID OG MATERIALER

Tid

1 lektion (15 minutter pr. dilemma)

Materialer

Arbejdsark til øvelsen

BESKRIVELSE

Underviseren introducerer klassen til arbejdsformen. Dette er særlig vigtigt, hvis eleverne ikke har arbejdet med denne øvelsetype før. Eleverne skal vide:

- At øvelsen handler om at tage stilling og vurdere fordele og ulemper ved forskellige handlemuligheder
- At målet ikke er at være enige om en korrekt måde at handle på i en given situation – men at undersøge konsekvenser og forholde sig åbent til forskellige handlemuligheder

Underviseren præsenterer eleverne for et dilemma. Der er fire mulige måder at handle på i forhold til dilemmaet. Hvert hjørne i klassen får tildelt et nummer fra et til fire og repræsenterer hver en handlemulighed. Når underviseren læser en handlemulighed op, stiller underviseren sig i det hjørne, der passer til den konkrete handling. Hjørne nummer fire er "Andre muligheder" og dette betyder, at man her selv skal formulere et forslag til en eller flere handlemuligheder, der er anderledes end de tre handlemuligheder, som er givet på forhånd.

Underviseren inddeler eleverne i fire grupper ved tilfældigt at tildele alle elever numrene ét til fire. Eleverne stiller sig hen i det hjørne, der passer til deres nummer. Eleverne skal nu tale sammen om hvilke fordele og ulemper der er ved det svar, de repræsenterer. Herefter interviewer underviseren de forskellige grupper om deres overvejelser.

Når alle grupper er hørt, kan underviseren bede eleverne tænke over, hvilken handlemulighed de selv synes, er den bedste, og herefter skal de stille sig hen i det hjørne, der svarer til deres valg af handlemulighed. Hvis et hjørne står tomt, så lad eleverne diskutere, hvorfor de tror, at ingen har placeret sig der. Hvis eleverne fordele sig meget ulige anbefales det, at underviseren er positivt opmærksom på de elever, der er i mindretal. Står der kun én elev i ét af hjørnerne, kan underviseren lede dialogen herfra.

Herefter kan øvelsen fortsætte med ét eller flere af de andre dilemmaer.

TIPS TIL UNDERVISEREN

Underviseren eller eleverne kan eventuelt udvikle egne dilemmaer, som eleverne kan forholde sig til. Disse kan tage udgangspunkt i de typiske udfordringer på sociale medier eleverne i klassen oplever, eller de kan tage afsæt i konkrete eksempler på spørgsmål omkring brug af de sociale medier fra unge på Sikkerchat.dk

På www.dr.dk/ugesex under klip-samlingen "Udfordringer på nettet" ligger en række filmklip, der som opfølgning på øvelsen kan bruges til en konkretisering af og dialog omkring handlemuligheder i forhold til udfordringer på nettet.

ARBEJDSARK

Dilemmaer på nettet

FORELSKELSE

Sara og Peter har været kærester i næsten et år. Der er glade for hinanden men ikke så meget som i starten. I sidste weekend kom Sara til at kysse lidt med en dreng. Hun fortrød det dagen efter og valgte ikke at sige noget til Peter. Nu har hun imidlertid lige fået sendt et billede på sin mobil med et billede, hvor hun kysser drengen fra weekenden. Hun kender ikke nummeret, der har sendt billedet. Hvad skal Sara gøre?

- A. Kontakte Peter og fortælle om kysset.
- B. Kontakte den dreng hun har kysset og spørge om han har sendt billedet.
- C. Vente og se om der sker mere.
- D. Andre muligheder.

BILLEDER

Camilla er næsten lige blevet kæreste med Toke. Hun er vildt forelsket. Toke tager billeder af hende, mens hun leger med som fotomodel. En dag finder hun ud af, at han har sendt nogle lidt private billeder videre til sin kammerat. De kommer op at skændes om det, og hun slår op med ham. Da han går, siger han, at han vil lægge billeder af hende ud på nettet. Hvad skal Camilla gøre?

- A. Blive kærester med Toke igen.
- B. Vente med at gøre noget til hun finder ud af, om Toke gør det, han truer med.
- C. Tale med sine forældre.
- D. Andre muligheder.

FRA CHAT TIL FYSISK MØDE?

Maja er 13, da hun via Facebook kommer i kontakt med Søren, der er 28. Han skriver en besked på hendes væg. Han er virkelig sød, spørger, lytter og støtter hende, når hun har problemer. De bruger mest chatten, men senere ringer de også sammen. De snakker om alt, venner, drømme, kærlighed. Hun er forelsket i ham, selvom hun godt ved, at han er 15 år ældre end hende. Det føles ikke som om, der er nogen aldersforskel. Efter noget tid inviterer Søren hende hjem til sig selv. Maja er i tvivl. Han er jo meget ældre end hende, men hun er også rigtig glad for ham, og hun vil nødig undvære deres kontakt. Hvad skal Maja gøre?

Hvad skal Maja gøre?

- A. Besøge Søren sammen med en god ven eller veninde.
- B. Droppe kontakten til Søren og blokere ham fra sin Facebook-profil.
- C. Tale med en voksen, hun har tillid til.
- D. Andre muligheder.

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK

Dilemmaer på nettet

Fortsat fra forrige side

ONLINE STRESS

Teis er 15 og tjekker sine profiler mange gange om dagen. Han er kendt for at opdatere sin Facebook med stil – han lægger mange sjove billeder og links op. Han har mange venner og får mange kommentarer og likes- og han elsker det! Desværre tager det også meget tid. Nogle gange bliver han faktisk helt stresset over alt det andet, han også skal nå, og hans karakterer er faldet en del det seneste år, fordi han ikke har tid til sine lektier. Hvad skal Teis gøre?

- A. Lukke alle sine profiler i en periode.
- B. Tale med sine forældre om hvordan han kommer ud af sin online stress.
- C. Aftale med sig selv at han kun må bruge 30 minutter om dagen på sociale medier.
- D. Andre muligheder.

PORNO PÅ NETTET

Ahmed og Signe har været kærestere i et halvt år og er lige begyndt at have sex. Signe har flere gange foreslået, at de skal se porno på nettet sammen for at få inspiration til, hvordan man kan have sex. Ahmed har ikke lyst til at se porno, men Signe bliver ved med at presse ham. Signe siger, han er kedelig, og at hun ikke gider have en kedelig kæreste. Hvad skal Ahmed gøre?

- A. Holde fast i at han ikke vil se porno sammen med Signe.
- B. Slå op med Signe.
- C. Se porno med Signe.
- D. Andre muligheder.

PORNO PÅ NETTET - FORDELE OG ULEMPER

Film

MÅLGRUPPE

➔ 7.-9. klasse.

LÆRINGSMÅL

- ➔ Eleverne kan samtale om fordele og ulemper ved porno.
- ➔ Eleverne kan vurdere normer for køn, krop og seksualitet i porno.

FAG/EMNER

➔ Dansk, sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, it og medier.

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER

➔ Normer og idealer, seksuelle rettigheder, relationer, seksuel sundhed, livsstil og levevilkår.

TID OG MATERIALER

Tid
1 lektion.

Materialer

Filmen "Porno på nettet – fordele og ulemper" på www.sexfordig.dk
Arbejdsark til øvelsen

BESKRIVELSE

Underviseren fortæller eleverne, at klassen skal arbejde med en film, der handler om fordele og ulemper ved at se porno på nettet. Porno handler om krop og sex. For nogen elever kan disse emner opleves som både privat, intimt og grænseoverskridende at tale om. Derfor anbefales det, at der indgås fælles aftaler om, hvordan dialogen om filmen skal foregå, samt hvordan man kan sige fra, hvis noget opleves som grænseoverskridende. Find inspiration til dette i læringsforløbet "Et trygt rum i undervisningen".

Inddel eleverne i grupper på 3-4 elever.

Vis filmen "Porno på nettet – fordele og ulemper" og instruer eleverne i, at de i gruppen skal tale om filmens pointer i forhold til følgende spørgsmål:

- Hvorfor er det tabubelagt at se porno?
- Hvilke fordele der er ved at se porno?
- Hvilke ulemper er der ved at se porno?

- Hvilke normer om krop og sex kommer til udtryk i porno?
- Hvordan påvirker porno unges syn på krop og sex?

Afslut øvelsen med en fælles dialog om fordele og ulemper ved porno. Der kan tages afsæt i følgende spørgsmål:

- Var der nogle af filmens pointer om porno, der overraskede/undrede/provokerede jer? Hvilke og hvorfor?
- Hvilke overvejelser over fordele ved porno gør I selv ud fra filmen?
- Hvilke overvejelser over ulemper ved porno gør I selv ud fra filmen?
- Hvordan tror I, at unge generelt bliver påvirket af pornoens fremstillinger af normer og idealer for eksempelvis kroppen, sex og seksualitet?
- Hvilke forskelle er der mellem at se porno og at blive konfronteret med nøgenhed og sex i eksempelvis reklamer, musikvideoer og sociale medier?
- Hvilke ligheder er der mellem at

TIPS TIL UNDERVISEREN

For at nuancere dialogen om fordele og ulemper ved porno kan øvelsen suppleres med at læse teksten "Køn, seksualitet og porno". Teksten er udviklet til Uge Sex på ungdomsuddannelserne og baseret på et interview med Max, der er skuespiller, instruktør og producent i den danske pornobranche. Artiklen sætter blandt andet fokus på vilkår, krav og forventninger til mandlige og kvindelige skuespiller i pornobranchen. Det er op til underviseren at vurdere, om artiklen er relevant og kan bruges i forhold til den pågældende målgruppe. Teksten er indsat som arbejdsark i forlængelse af øvelsen.

Fortsættes næste side

Fortsat fra forrige side

se porno og at blive konfronteret med nøgenhed og sex i eksempelvis reklamer, musikvideoer og sociale medier?

- Hvilke årsager tror I, der er til, at det kan være tabubelagt at tale om porno?
- Hvad tror I, der skal til for, at det bliver mindre tabubelagt at tale åbent om porno og de fordele og ulemper, der er ved porno?
- Hvilken rolle tror I, at de sociale medier og fællesskaber på nettet kan spille i forhold til at kommunikere åbent om porno og gøre pornoen mindre tabubelagt?

KØN, SEKSUALITET OG PORNO

I interviewet fortæller Max om sin erfaring som skuespiller, instruktør og producent i den danske pornobranche. Det har været både positivt og sjovt at lave porno, men Max forholder sig også kritisk til branchen. Han fortæller blandt andet om nogle af de vilkår, krav og forventninger, der er til mandlige og kvindelige skuespillere.

Hvad betyder porno for dig?

- Mere end jeg vil være ved, tror jeg.

Max har været en del af den danske pornobranche i 18 år som både skuespiller, instruktør og producent. Max bruger selv porno som inspiration, men primært bruger han sin egen seksualitet som inspiration til porno.

PORNOENS MANGFOLDIGHED

Et af de væsentligste budskaber for Max er: Porno er ikke bare porno!

- Ligesom møbler jo heller ikke bare er møbler, er porno heller ikke bare porno. Der er porno for enhver smag. Hvis der er nogen, der tænder på noget – så er der helt sikkert også porno om det. Der er mainstream-porno, bøsseporno, lesbisk porno, SM-porno, husmor-porno og meget mere. Og der er masser af amatørporno. Derfor er det også svært at sige noget generelt om porno.

- God porno for mig er, når man tror på det. Når dem, der er med, tænder på det, der sker. Derfor ser jeg også selv mest amatørporno, hvor man kan se, at dem, der er med, tænder på at være med. I mine egne film tager jeg

udgangspunkt i folks fantasier og skaber universer omkring dem.

PORNOBRANCHEN

Når der er så mange forskellige slags porno, er det jo også svært at tale om en samlet branche, men langt det meste porno er såkaldt "mainstream-porno". Det vil sige den porno, der er mest af, til den målgruppe der er størst. Det er i mainstream-pornoen at langt de fleste penge er.

- Hvis vi taler mainstream porno, så er der kæmpe forskel på den danske og den internationale branche for eksempel den amerikanske. Den danske branche består måske af 15 mennesker, der alle sammen kender hinanden og passer på hinanden. I den amerikanske branche er det helt anderledes. Der er det ligesom i modebranchen, hvor jeg også arbejder. Der er der rundsavet på albuerne, og man bruger alle midler for at komme frem.

KVINDER I MAINSTREAMPORNO

Den såkaldte mainstream-porno produceres primært til målgruppen heteroseksuelle mænd over 30. Filmene er opbygget på nogenlunde

samme måde med samme typer scener, historie, filmning og klipning. Det væsentligste salgsparemeter for mainstream-porno ifølge Max er nemlig hverken handlingen, skuespillet, filmningen eller det øvrige indhold men den kvindelige hovedrolle. Fokus er primært på hendes krop, og det er hende, der sælger filmen på coveret.

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK

Porno på nettet - fordele og ulemper

Fortsat fra forrige side

Det betyder også, at kvinderne i pornobranchen bliver skiftet ud ofte for at sikre nyhedsværdien ved filmen. Hvis man ønsker at gøre karriere som kvinde i pornobranchen, gælder det derfor, ifølge Max, om at kende spilllets regler og udnytte dem mest muligt. Til gengæld er der penge at hente for de kvindelige skuespillere.

- Når kvindelige pornoskuespillere har medvirket til alt det hardcore altså gruppesex, analsex og lignende, så vil deres karriere typisk være ved at være overstået, så har de ikke så meget attraktion mere. For kvinder i branchen gælder det derfor om ikke at give alt med det samme men at sprede det ud over længere tid. Og der kan være pres på for det modsatte. Selvom en kvinde har fortalt inden optagelsen, hvad hun vil og ikke vil være med til, vil de mindre respektfulde producenter, som der heldigvis ikke er mange af i den danske branche, presse på for at få hende til at gå længere. Så det gælder om at holde fast i sine grænser, selvom der er pres på.

MÆND I MAINSTREAMPORNO

Det er kvinderne, der er hovedpersoner i pornofilm, og det er kvinderne, der sælger produktet. Men det er de mænd, der er dygtige til opgaven, der bliver brugt igen og igen.

Hvis man vil gøre karriere som mand i pornobranchen, gælder det også om at kende og udnytte spillet. Og der gælder andre spilleregler for mænd. Der er ikke

det samme fokus på mændene, til gengæld skal de kunne levere varen. Det er ikke altid så nemt, og man kan godt føle sig udnyttet som mand.

- Min erfaring med porno er, at det er svært for mange mænd at levere. Mange mænd får præstationsangst foran et kamera og er ikke i stand til at lave porno. Derfor bliver mænd, der kan levere, også brugt igen og igen.

Til gengæld tjener man ikke særlig meget på at være mandlig pornoskuespiller i Danmark. Højst et par tusind kroner for en scene.

- Der er mange unge fyre, der gerne vil være pornoskuespillere, men det er de færreste, der kan forestille sig, hvordan det er som mand at føle sig udnyttet. Der gælder det samme for mænd som for kvinder, at selvom de inden optagelsen har gjort klart, hvad de vil og ikke vil, kan det alligevel være svært at sige nej, når filmen kører.

SAMFUNDETS SYN PÅ PORNOSKUESPILLERE

- Der er mange, der ser negativt på folk, der laver porno. Jeg har for eksempel venner, der ikke vil være ven med mit produktionsselskab på Facebook, fordi deres venner ikke må se, at de kender sådan en som mig.

- Det kan have nogle helt håndgribelige konsekvenser at lave porno. Et godt eksempel er en veninde, jeg har haft, der blev fyret fra sit pædagog-job, fordi hun

lavede porno. Selvom de to ting ingenting havde med hinanden at gøre, blev det alligevel opfattet som uforeneligt.

Max mener, at porno kan have større konsekvenser for kvindelige skuespillere end for mandlige. Der er stadig en opfattelse af, at det er mere ok for mænd end for kvinder at have meget sex og være seksuelt udadvendt. Og nogle mænd vil reagere negativt, hvis deres kæreste er eller har været pornoskuespiller, mener Max:

- Mange mænd har det desværre stadig sådan, at de gerne vil have sex med dem men nok ikke gifte sig med dem.

UNGE OG PORNO

Max kan godt forstå, at mange unge ser porno, da det er en mulighed, unge har for at se sex og nøgne kroppe. Men hvis de skal have et reelt billede af, hvordan kroppe ser ud, anbefaler han amatørporno, hvor alle mulige forskellige mennesker medvirker, og ikke kun modeller der lever op til særlige idealer.

Han får ofte henvendelser fra unge, der gerne vil medvirke i pornofilm.

-Jeg får tit mails fra unge mænd, der bare vil kneppe, og som måske skriver til mig, imens de ser mine film. Jeg får også flere og flere henvendelser fra helt unge

Fortsættes næste side

ARBEJDSARK

Porno på nettet - fordele og ulemper

Fortsat fra forrige side

kvinder, der har en liste med hårde ting, de gerne vil lave, som for eksempel gruppesex og SM. Når jeg så spørger dem, hvad de har af erfaring med de ting fra deres eget sexliv, så viser det sig, at de ingen erfaring har overhovedet. De har sikkert bare set mine film, hvor jeg skaber en slags sexgudinder, og sådan vil de også se ud. Men jeg synes, det er bekymrende, fordi de ikke ved, hvad de laver, og de kan nemt komme til at medvirke til nogle ting, som de ikke kan overskue konsekvenserne af. Jeg siger nej, men andre ville måske sige ja.

- Jeg får også seriøse henvendelser fra unge kvinder og mænd, og så kan jeg godt finde på at kontakte dem.

Et af de vigtigste budskaber til unge der gerne vil lave porno er, at de skal overveje, hvordan det er, når film og billeder dukker op længe efter, at filmene er lavet, og hos mennesker og i sammenhænge, hvor det ikke altid er lige fedt.

- Det er lidt mærkeligt, når éns gamle film dukker op på en tilfældig tankstation i Nordjylland.

NETDATING

Prioriteringsøvelse

MÅLGRUPPE

➔ 9. klasse.

LÆRINGSMÅL

- ➔ Eleverne kan vurdere udsagn om fordele og ulemper ved at date på nettet
- ➔ Eleverne kan samtale om fordele og ulemper ved at date på nettet

FAG/EMNER

➔ Dansk, sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER

➔ Normer og idealer, seksuelle rettigheder, relationer, seksuel sundhed, livsstil og levevilkår.

TID OG MATERIALER

Tid
1-2 lektioner.

Materialer
Arbejdsark 1,2 og 3 til øvelsen

BESKRIVELSE

Tal i klassen om at eleverne skal arbejde med netdating og fordele og ulemper ved at bruge nettet og sociale medier til at date og opsøge relationer.

Uddel arbejdsark 1 "Kontakt og Dating" og gennemgå arbejdsarket i fællesskab. I kan eksempelvis tale om:

- Hvad fortæller fakta-boksen "Kontakt og dating" om den historiske udvikling i forhold til at bruge medierne til at finde en kæreste eller en seksuel relation?
- Hvad fortæller fakta-boksen "kontakt og dating" om hvilke kategorier man kan søge inden for, hvis man vil søge efter en kæreste på nettet? Hvad tænker I om den måde at kategorisere på?
- Hvilke forskelle og ligheder tænker I, der er mellem at søge efter nye venner og søge efter en kæreste på nettet?
- Sexolog Sara Skaarup påpeger, at "billedet har fået for stor magt", når det handler om at vælge en potentiel kæreste ud fra datingprofiler. Hvad tror I, hun mener med det?

Hvad tænker I om det?

- Hvilke overvejelser tænker I, unge skal gøre sig, hvis de opretter en profil på en dating-side?

Fortæl eleverne at de i den næste del af øvelsen skal arbejde med fordele og ulemper ved at søge efter en kæreste eller en seksuel relation på nettet. Uddel ét eksemplar af arbejdsark 2 og 3 med citatkort om fordele og ulemper ved netdating til hver gruppe. Eleverne skal klippe citatkortene ud, og fælles i gruppen skal de prioritere henholdsvis fordelscitaterne og ulempecitaterne efter, hvilke citater de synes er vigtigst. Kortene placeres i en pyramide med det vigtigste citat inden for hvert kategori øverst, i næste række skal de lægge to kort med citater, og i den sidste række skal de placere tre kort med citater. I hver kategori er et blankt kort. På dette kort kan gruppen skrive deres eget citat om henholdsvis fordele og ulemper ved netdating.

Når grupperne er nået til enighed om deres prioriteringer, præsenterer grupperne deres pyramider med henholdsvis fordele- og ulempeprioriteringer for hinanden. Hver gruppe

TIPS TIL UNDERVISEREN

Øvelsen kan suppleres med at læse artiklen "De døende kontaktannoncer er flaskeposter fra hjertet" af Ditte Giese, fra Politiken d. 4. april 2015. Perspektivér artiklens pointer og synspunkter til elevernes egne overvejelser fra øvelsen.

Fortsættes næste side

kan eventuelt tage et foto af deres pyramider og præsentere dem på smartboard sammen med deres be-
væggrunde for at prioritere kortene,
som de har gjort.

Øvelsen rundes af med en fælles
dialog i klassen. Der kan tages afsæt
i følgende:

- Hvilke fordele ved at date på nettet
blev I opmærksomme på?
- Hvilke ulemper ved at date på net-
tet blev I opmærksomme på?

- Hvilke overvejelser/diskussioner
havde I i grupperne i forhold til,
hvilke kort, der skulle ligge øverst i
pyramiden?

- Hvordan tænker I, man som ung
bedst udnytter de fordele, der kan
være i forhold til at date og møde
nye relationer på nettet?

- Hvordan tænker I, man som ung
bedst undgår og beskytter sig selv
og andre mod de ulemper, der kan
være i forhold til at date og møde
nye relationer på nettet?

ARBEJDSARK 1

Netdating

KONTAKT & DATING

Et historisk blik:

1974: 'Kom frit frem'-kontaktannoncerne begynder i Politiken.

1996: Ekstra Bladet åbner kontaktservicen 'Under Uret' på nettet.

1998: Scor.dk åbner med fokus på sex.

2002: Boyfriend.dk åbner for bøsser.

2003: FarmerDating.dk åbner for singler på landet.

2003: Beautifulpeople.dk åbner for de smukke.

2005: Elitedaters.dk åbner for dem med en videregående uddannelse.

2010: VictoriaMilan.dk åbner for de utro.

2011: Cougarcentral.dk åbner for modne kvinder med smag for unge mænd.

2014: Dating-appen Tinder slår bredt igennem.

KILDE

"De døende kontaktannoncer er flaskeposter fra hjertet"
af Ditte Giese, Politiken, 4. april 2015.

KONTAKTANNONCER VERSUS DATINGPROFILER MED BILLEDER

"I kontaktannoncer måtte ordet alene gøre udfaldet, og derfor havde det enorm betydning at vælge de rette ord. Nu overdøver billederne ordene, og vi går hurtigt videre, hvis vi ikke umiddelbart tænder seksuelt. Derved går vi glip af det kæmpe menneskelige eventyr, som det er, når vi mødes. Hvordan et menneske bevæger sig, dufter, hvilken humor de har. Alt det bladrer du forbi".

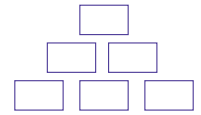
Sara Skaarup, sexolog i artiklen "De døende kontaktannoncer er flaskeposter fra hjertet" af Ditte Giese, Politiken, 4. april 2015.

ARBEJDSARK 2

Netdating

FORDELE VED NETDATING

Opgave

- Klip citatkortene ud.
- Placer citatkortene med fordele i en pyramide. Øverst skal I placere citatkortet med den fordel, I synes er vigtigst at overveje, hvis man dater på nettet. I anden række lægger I de to næstvigtigste citatkort, og i tredje række lægger I de citatkort I vurderer som mindst vigtige.

"En fordel er, at man meget nemt kan målrette sine ønsker og eksempelvis fravælge alle rygere, dem man ikke deler interesse med eller dem over/under en bestemt alder."

Jeppe Hald, Faglig ansvarlig for Sexlinien.dk

"En datingside giver et godt overblik over de typer og personer, som man finder interessant. Det er utroligt nemt, at lære nye mennesker at kende, og man er som oftest i et forum med plads til mange typer personer og seksualiteter."

Mathias Møller Damborg, Skoleelev, Frivillig hos Danske Skoleelever

"Du bliver præsenteret for et bredt udbud af mennesker, som du ellers ikke havde mødt. Det er nemt at skabe kontakt til folk, og du kan øve dig i at kommunikere til andre, hvem du selv er"

Sara Skaarup, sexolog, forfatter, journalist

"Det er nemt at komme i gang med at date. Især hvis man er genert eller introvert, kan det være en god mulighed for at vise hvem man er. Og så kan man sidde alene og prøve det af – det kan være en slags "dating-skole".

Marianne Pihl, rådgiver på Sikkerchat.dk, Red Barnet

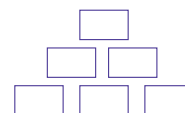
"Der er et element af gamification, (det at date bliver en slags spil) på mange dating medier, fx Tinder, der på mange måder minder om et computerspil. På den måde er det sjovt og underholdende og virker ikke så seriøst."

Casper Høeg Radil, datingekspert

ARBEJDSARK 3

Netdating

ULEMPER VED NETDATING

Opgave

- Klip citatkortene ud.
- Placer citatkortene med fordele i en pyramide. Øverst skal I placere citatkortet med den fordel, I synes er vigtigst at overveje, hvis man dater på nettet. I anden række lægger I de to næstvigtigste citatkort, og i tredje række lægger I de citatkort I vurderer som mindst vigtige.

"Ulemperne ved netdating er, at man ikke altid kan være sikker på, hvem det er, man har mødt online. De kan være en helt anden end den, de har fortalt, de er. Det kan både gå på deres udseende og væremåde."

Jeppe Hald, Faglig ansvarlig for Sexlinien.dk

"Du kan ikke ud fra et foto og en profiltæst se, om en person er rar at være sammen med. På nettet bestemmer man jo selv, hvad man deler, og alle prøver at tage sig så godt ud som muligt. Desuden kan du ikke vide, om personen du godt kan lide, skriver det samme til andre samtidig."

Sara Skaarup, sexolog, forfatter, journalist

"Fordi datingmediet er så let og ofte uforpligtende, kan man få en oplevelse af, at kæresten er ligesom en vare, man kan til- eller fravælge i en butik."

Marianne Pihl, rådgiver på Sikkerchat.dk, Red Barnet

"Visse forummer har tendens til at være meget overfladiske – fx Tinder og Hot or Not. Her kommer man nemt til at dømme alene på udseende og ikke på personlighed."

Mathias Møller Damborg, Skoleelev, Frivillig hos Danske Skoleelever

"For især unge kan det virke stigmatiserende (man bliver set på på en nedværdigende måde) og pinligt at bruge datingsites, fordi det virker som om, man ikke kan finde nogen i den virkelige verden.."

Casper Høeg Radil, datingekspert

VÆRD AT VIDE OM SOCIALE MEDIER

Evaluering

MÅLGRUPPE

➔ 7.-9. klasse

LÆRINGSMÅL

- ➔ Eleverne kan formidle viden om og perspektiver på trivsel på nettet og de sociale medier.
- ➔ Eleverne kan evaluere egen læring i forbindelse med et læringsforløb om nettet og de sociale medier

FAG/EMNER

➔ Sundheds- og seksualundervisning, dansk, it og medier.

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDER

➔ Seksuelle rettigheder, personlige grænser, relationer, normer og idealer, livsstil og levevilkår.

TID OG MATERIALER

Tid
1-2 lektioner.

Materialer
Computere

BESKRIVELSE

Underviseren fortæller, at eleverne skal evaluere læringsforløbet.

I grupper skal eleverne producere en avisforside, der præsenterer den vigtigste viden, de mest centrale perspektiver eller de nye handlemuligheder i relation til at anvende og være tilstede på nettet og sociale medier som eleverne tager med sig fra forløbet. Avisforsiden skal efterfølgende præsenteres for resten af klassen og bruges til en fælles samtale om elevernes læring med afsæt i de eventuelle mål, eleverne selv var med til at formulere ved opstarten på forløbet.

Inddel eleverne i grupper, som i fællesskab skal lave hver deres avisforside. Hver gruppe skal have adgang til en computer med internetforbindelse. Avisforsiden skal laves i en skabelon, som eleverne finder på hjemmesiden www.sexfordig.dk (under "Om Uge Sex" nederst på siden) eller via dette direkte link: www.sexfordig.dk/avisforside.

I skabelonen er der fire felter, hvor der er mulighed for at indsætte overskrifter, underrubrikker og tekst samt fotos. Eleverne skal formidle fire forskellige historier ("nyheder") med brug af avisgenreens virkemidler

(fængende overskrift, kort og præcis tekst, gode billeder med videre). Se et eksempel på skabelonen her i materialet.

Eleverne kan eventuelt bruge følgende spørgsmål i forbindelse med gruppearbejdet, når de skal finde ud af, hvad de vil bringe på forsiden:

- Hvilke perspektiver på brug af nettet og sociale medier er særlig vigtige?
- Hvilke gode, spændende eller vigtige pointer om at anvende nettet og de sociale medier er vi blevet opmærksomme på?
- Hvad ved vi nu, som vi gerne vil have, at andre også skal vide?
- Hvordan kan vi bruge avisen til at skabe debat om unges rettigheder og trivsel på sociale medier?
- Hvordan kan unge i fællesskab være med til at sikre, at unges rettigheder ikke krænkes på sociale medier?
- Hvad kan unge i fællesskab gøre for at styrke unges trivsel på nettet og de sociale medier?

TIPS TIL UNDERVISEREN

I denne øvelse findes en beskrivelse af, hvordan produktionen af en avisforside kan bruges som en del af evalueringen af et læringsforløb, der handler om sociale medier. Avisforsiden kan også bruges undervejs i forløbet som et selvstændigt element, hvis man som underviser ønsker dette.

I arbejdet med avisforsiden kan der lægges vægt på danskfaglige elementer for eksempel om aviser, blikfang og formidling, og øvelsen kan udvides ved, at eleverne skriver de artikler, som de på avisens forside har angivet findes i avisen.

I et opfølgende arbejde kan eleverne undersøge, hvilke overskifter og artikler aviserne typisk bringer om unges færden på nettet og sociale medier.

Fortsættes næste side

Underviseren kan med fordel give eleverne en afgrænset tidsramme til at løse opgaven i. En passende tidsramme kan være 20-30 minutter, men ønsker man at sætte mere fokus på de danskfaglige aspekter, skal der bruges mere tid.

Når grupperne er færdige, gemmer de deres forside på computeren og laver eventuelt et print af den. Herefter præsenterer hver gruppe sin forside for resten af klassen, enten ved hjælp af deres print eller ved at hente skabelonen frem på smartboard.

Når alle grupper har præsenteret deres arbejde, tager underviseren fat i de mål, der blev formuleret i begyndelsen af forløbet. Elever og

underviser kan herefter i fællesskab tale om:

- Har vi opnået det, vi ville?
- Hvordan har vi arbejdet med at opnå det?
- Hvad har vi ikke opnået? Hvorfor?
- Hvilke arbejdsmetoder var særlig gode i forhold til at opnå målene for læringsforløbet?
- Hvilke tematikker og vinkler omkring nettet og de sociale medier var særlig meningsfulde?
- Har vi lært noget andet, end det vi forventede? Hvad?

• Hvordan synes vi, det har været at arbejde med forløbet om nettet og sociale medier?

• Hvis vi skulle have gjort noget anderledes, hvad skulle det så være?

• Hvis vi skulle arbejde med sociale medier en anden gang, hvad skulle det så handle om?

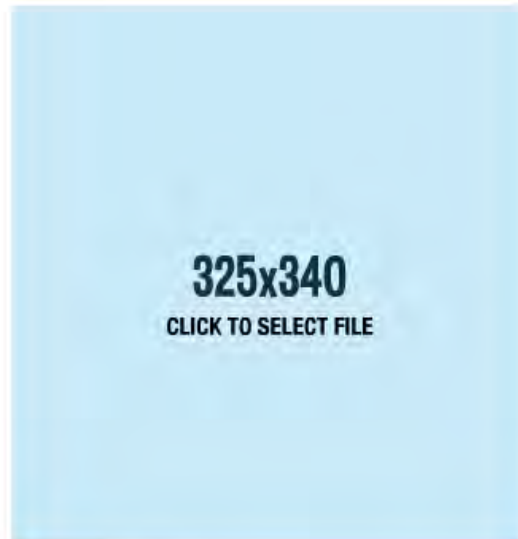
Arbejdet med øvelsen slutes af med, at de forskellige avisforsider hænges op i klassen og eventuelt præsenteres for forældrene sammen med en information om det netop overståede læringsforløb.

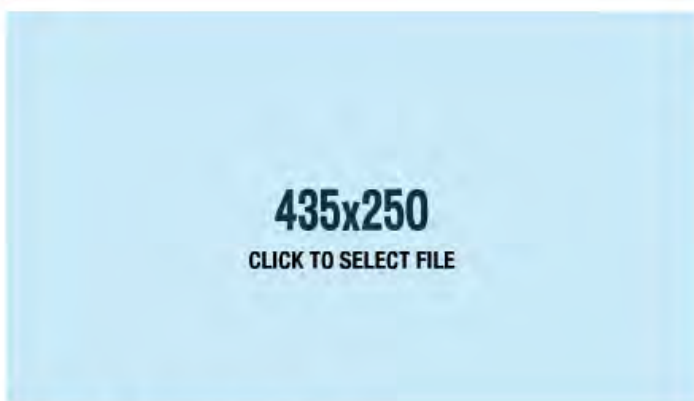
STOR NYHED!

Indsæt tekst her (Maks 200 tegn)

Indsæt tekst her (Maks 500 tegn)

Skrevet af: (indsæt navn)

LILLE NYHED!

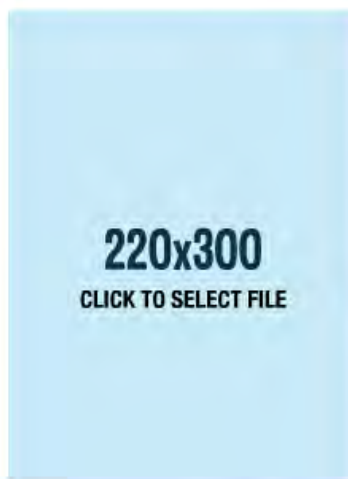
Indsæt tekst her (Maks 110 tegn)

Indsæt tekst her (Maks 500 tegn)

Skrevet af: (indsæt navn)

LILLE NYHED!

Indsæt tekst her (Maks 110 tegn)

Indsæt tekst her (Maks 370 tegn)

Skrevet af: (indsæt navn)

Indsæt tekst her (Maks 110 tegn)

Indsæt tekst her (Maks 260 tegn)

Skrevet af: (indsæt navn)